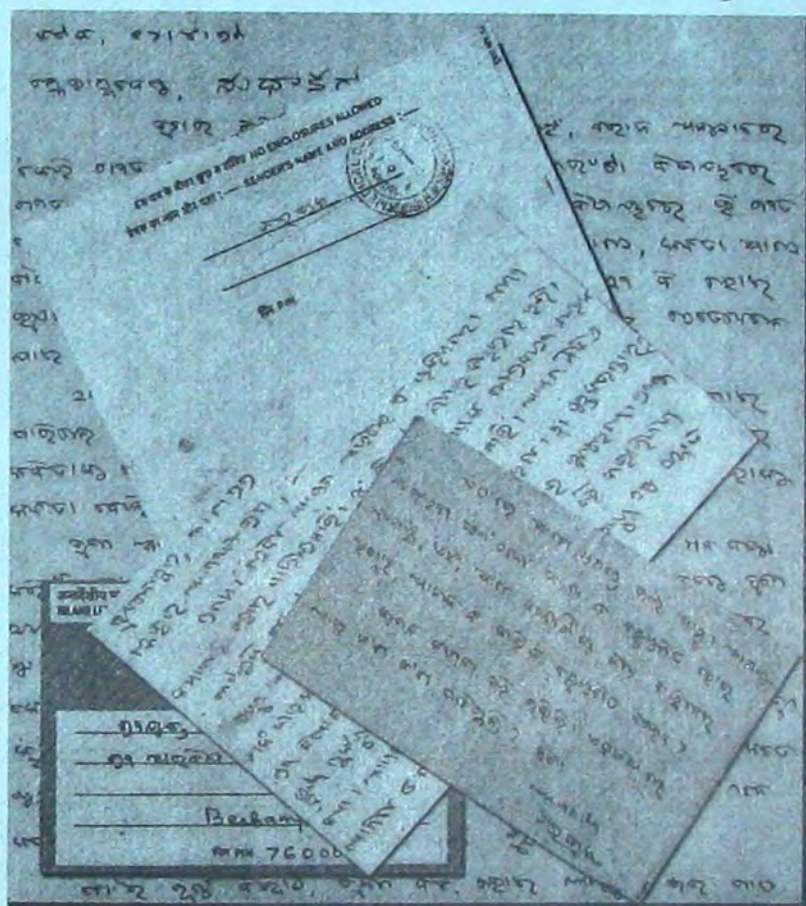

ଚିତ୍ରଭାବନା

ଚିତ୍ରବହି

ତୃତୀୟ

ସୁଦୃଢ଼ଗୋଷ୍ଠୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଚିତ୍ରଭାଷା ଚିଠିବହି (ତୃତୀୟ)

ସଂକଳକ : ଆଶିଷ ପାଠୀ

ସୁହୃଦ୍‌ଗୋଷ୍ଠୀ, ଓଡ଼ିଶା

ଚିତ୍ତଭାଇଙ୍କ ଚିଠିବହି (ତୃତୀୟ)

ଫକଳକ : ଆଶିଷ ପାଠୀ

ପ୍ରକାଶକ : ସୁହୃଦ୍‌ଗୋଷ୍ଠୀ, ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶନ : ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୧୭

ମୁଦ୍ରଣ : ଶାରଦା ପ୍ରେସ୍, ଶିଳାଞ୍ଜଳ, ବ୍ରହ୍ମପୁର

ମୂଲ୍ୟ : ଟ ୨୦/- ମାତ୍ର

Chittabhainka Chithibahi (Trutiya)

Compiled by : Asish Pathy

Publisher : Suhrudgosthi, Odisha

First Publication : September, 2017

Printing : Sarada Press, Industrial Estate, Brahmapur

Price : Rs. 20 Only

**ଯୋଗାଯୋଗ ଠିକଣା : ଆଶିଷ ପାଠୀ, କୁମାରପଲ୍ଲୀ,
ଆଳୋଲି, ବ୍ରହ୍ମପୁର - ୭୬୦୦୧୦**

ଫୋନ୍ : ୯୪୩୭୧୪୦୧୧୦

E-mail : asish0900@gmail.com

ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଳି ଆସୁଥିବା ପୁରାତନ ଧାର୍ମିକତା ଓ ତଥାକଥିତ ଧାରାରେ ନବୁଝି, ଏକ ନୂତନଧାରାରେ (ଯାହା ମାଆ ଓ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଚାହିଁଛନ୍ତି) ବୁଝିବାର ପ୍ରେରଣାଦେଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଉଥିବା ସାହସୀ ମଣିଷ, ଚିତ୍ତବାଞ୍ଚକର ପୁରୁଣା ଚିଠିପତ୍ର ନୂତନ ରୂପ ନେଇ ଆମ ହୃଦୟରେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଉଠୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସାଥୀ ଭାଇ ଅପାମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଭାବନ୍ତି ଯେ, “ସେ କେବଳ ମୋତେ ହିଁ ସମସ୍ତକଠାରୁ ଅଧିକ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ।” ଏତେ ବଡ଼ ଆତ୍ମୀୟତାର ଅଧିକାରୀ ସେ । ମଣିଷର ଆତ୍ମନିବୃତ୍ତ ଚେତନାର ନବରଠନ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଆନ୍ଦୋଳନ, ତା’ ପାଇଁ ପରସ୍ପର ଭିତରେ ସଂପର୍କ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ସେ ବୁଝିଛନ୍ତି । ସେହି ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଦୂରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ଚିତ୍ତବାଞ୍ଚକ ଚିଠିପତ୍ରକୁ ପଢ଼ିଲେ ଆମେ ଅନେକେ ନିଜକୁ ତଥା ନିଜ ଜୀବନକୁ ସଂଶୋଧନ କରିପାରିବା ।

ଚିତ୍ତବାଞ୍ଚକ ପିଲାଟି କାଳରୁ କେବେବି ବନାଇ ବୁନାଇ, ଭଲ ଶୁଣାଯିବା ଭଳି ଚେଷ୍ଟାକରି କିଛି ବି କହିନାହାନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଯେତେବେଳେ ଯାହା ଭାବୁଥାନ୍ତି, ଯାହା ଦେଖୁଥାନ୍ତି, ସେହି କଥାକୁ ହିଁ ସେ କହନ୍ତି । ତେଣୁ, ତାଙ୍କର ଚିଠିପତ୍ରକୁ ଏତେ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଭାବରେ ଆତ୍ମୀୟତାର ଭାବ ନେଇ ଆମପାଖକୁ ପହଞ୍ଚି । ସେ ଅନାୟାସରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ଏକାମ୍ବୁ ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ବିଶିଷ୍ଟତା ଓ ସମଗ୍ରତାକୁ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆପଣାନ୍ତି କରି ପାରିଥିବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ସଂପର୍କ ଯୋଡ଼ିବା ପାଇଁ ସେ ଚିଠିକୁ ମାଧ୍ୟମ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କରି ଧାରଣା ଯେ ସଂପର୍କ ଯୋଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଆମେ ପରସ୍ପର ସହ ପରିଚିତ ହୋଇପାରିବା ଏବଂ ତାଙ୍କର କାମରେ ଲାଗିପାରିବା ତାଙ୍କରି କାମର ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରିବା ।

ଚିତ୍ତବାଞ୍ଚକ ଅଧିକାଂଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସହିତ ଏପରି ସଂପର୍କିତ ଯେ କେତେକ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ଅତିକମ୍ରେ ଦଶ ପନ୍ଦର ଦିନ ରହି ପିଲାଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ସଂପର୍କ ଯୋଡ଼ି ସଂସାରରେ କିଛି ନୂତନ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ସାଥୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଛନ୍ତି । ଆମେ ଜେନଇଥିବା ସଂକଳ୍ପକୁ ସେ ନିଗଦରେ ବସାଇ ନଦେଇ ସେମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ପ୍ରେରଣାର ଉପଭାଗେ ଚିଠିପତ୍ରକୁ ମାଧ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି । ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ନିଜ ସ୍ଥାନରେ ଆମ ପରସ୍ପର ଭିତରେ ଦୂରତା କମାଇ ମାଆଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ମାଆ ଓ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କୁ ପଢ଼ିବାପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଜୀବନପାଇଁ ପ୍ରଧାୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ ସେହି ରାସ୍ତାରେ ଯିବାପାଇଁ ସେ ବହୁ ଖୋରାକ ଯୋଗାଇଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଚିତ୍ତବାଞ୍ଚକଙ୍କୁ କ୍ଷେମନାହାନ୍ତି, କ୍ଷେମବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ପାରିନାହାନ୍ତି, ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଢ଼ିର ଭାଇଅପାମାନେ ତାଙ୍କର ଏହି ଚିଠିପତ୍ରକୁ ତାଙ୍କ ଜୀବନକୁ ବୁଝିବା ସହ ମାଆ ଓ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କର କିପରି ଯୋଗ୍ୟଦାୟାଦ ଓ ଯଥାର୍ଥ ସନ୍ତାନ ହୋଇପାରିବେ, ତାହାର ପ୍ରେରଣା ଅବଶ୍ୟ ପାଇପାରିବେ ।

ଇନ୍ଦୋଦର ଦେ, ଖରିଦତକ

ଦ୍ଵିତୀୟ ଖଣ୍ଡ ପାଞ୍ଚ

ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗରେ ୧୪୨ ଖଣ୍ଡ ଚିଠି ପ୍ରକାଶ ପାଇଯାଇଛି । ଏଇ ଖଣ୍ଡରେ କିଛି ଚିଠି ପ୍ରକାଶ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ପ୍ରଥମ ଦୁଇଖଣ୍ଡରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଚାକର ଚମ୍ପତିମୁଖା ଜୀବନ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଲିଖିତ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନୀତ ହୋଇଛି । ଏଇ ଭାଗରେ କେତେକଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କର ପତ୍ର ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମେନ୍ଦର ଭାଇ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାଇ ଓ ମୋ' ପାଖକୁ ଲିଖିତ ପତ୍ରସବୁ ରହିଛି । ଏଇ ସମୟକୁ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଅଳ୍ପ କେଇଟି ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି । ସେହି ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ସହ ଅଜ୍ଞାଜ୍ଞା ଭାବେ ସେ ଜଡ଼ିତ ଥିଲେ ଏବଂ ପତ୍ରାକାପ ବି କରୁଥିଲେ । ହେଲେ ଏବେ ବି ସେହି ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଥାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଆମେ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିନାହୁଁ, ସେମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ସେସବୁକୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ପାରିନାହୁଁ । ମିଳିଲେ ସେସବୁରୁ ଅନ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଉପକୃତ ହେବେ ।

ରୁବନେଶ୍ଵର, ସର୍ବାର ପଟେଲ୍ ହଲ୍‌ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଆଦ୍ୟକାଳରେ ଚିତ୍ତଭାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ହିସାବରେ କିଛିଦିନ ପ୍ରପରିକ ଅନୁରୋଧରେ ରହିଥିଲେ । ଏବଂ ସେଠାରୁ ଛାଡ଼ିଦେବା ପରେ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ଓ ପାଠକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକ ସହ ଅଧିକ ସମୟ ଦେଇ ସଂପର୍କ ରଖିପାରୁଥିଲେ, ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗ ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ଶିକ୍ଷକ ଓ କର୍ମଚରୀ ତଥା ସାରା ରାଜ୍ୟର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହ ଡ଼ୋର ଲଗାଇ ପାରୁଥିଲେ । (ଅବଶ୍ୟ ଏସବୁ ପଛରେ ପ୍ରପରି ମହାଶୟକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ସେ ମାନି ନେଉଥିଲେ ।) ସେହି ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଲିଖିତ ପତ୍ରମାନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଭାଗମାନଙ୍କରେ ଆମେ ଅବଶ୍ୟ ଦେଖିପାରିବା ।

ଏଇ ଭାଗରେ ଥିବା ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକରୁ ଜଣେ ସଚେତନ ଶିକ୍ଷକ ଇଚ୍ଛାକଲେ ବହୁତ କିଛି ଶିଖିପାରିବେ, ପିଲାଙ୍କ ସହ ପତ୍ରାକାପରୁ ଅନେକ କଥା, ବିଶେଷ କରି ଶିଶୁ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ଵରୁ ଇଚ୍ଛା କରିପାରିବେ । ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବାପାଇଁ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ପ୍ରେରଣା ମଧ୍ୟ ମିଳିବ । ଯେଉଁ ବନ୍ଧୁ ମାନେ ପତ୍ର ପାଇନାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଇଚ୍ଛାକଲେ ଏ ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ ସହ ଚାହାନ୍ତ୍ୟ ହୋଇ ଅନେକ ଭାଇବାନ ହୋଇପାରିବେ ।

ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷାକରି ଶ୍ରଦ୍ଧାଭାଜ ଓ ଶାନ୍ତି ଭାଜ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗ ପାଇଁ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମେନ୍ଦର ଭାଇ ଏଇ ଭାଗ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟବନ୍ଧୁ ଲେଖିଦେଇଥିବାରୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇଛି ।

ଚିଠିରହିର ଏଇ ଭାଗଟିକୁ ରୁବନେଶ୍ଵର, ସର୍ବାର ପଟେଲ୍ ହଲ୍‌ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଚର୍କାକାଳ ଛାତ୍ର, ଶିକ୍ଷକ, ପରିଚାଳକ ଓ ସଂସଦର ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ସର୍ବୋପରି ପ୍ରୀତିଅପା, ମିଳିଅପା ଏବଂ ଶଙ୍କର ଭାଇଙ୍କ ହାତରେ ସମର୍ପି ଦେଉଛୁ ।

- ଆଶିଷ ଭାଇ

୧୪୩/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ, ସହକାରୀ ଶିକ୍ଷକ, ବିଦ୍ୟାବିହାରୀ, ବ୍ରହ୍ମପୁର

କଟକ, ୨୯/୧/୭୯

ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ କେତେ ଖୋଜୁଥିଲି, ଖିଅ ଛିଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ପରି ମନେ ହେଉଥିଲା । ଆପଣଙ୍କ ଚିଠି ଦ୍ଵାରା ସେହି ଖିଅଟି ପୁନର୍ବାର ଲାଗିଗଲା ।

ଗତ ୨୩ ତାରିଖ ସକାଳେ ଚାରିଟା ବେଳେ ମୁଁ ସୁନାବେଢ଼ାଠାରୁ ଆସି ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲି ଓ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବସ୍ ଧରି ଭୁବନେଶ୍ଵର ପଳାଇ ଆସିଲି । ଆପଣଙ୍କର ଠାବ ଆଗରୁ ମୋତେ ଜଣାଥିଲେ ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ଅଟକି ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ତା'ପରେ ସବୁକଥା ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଭୁବନେଶ୍ଵରରୁ ଆସି କଟକରେ ରହିବା ପରେ କାମଗୁଡ଼ାକ ଅଧିକ ହୋଇଯାଇଥିବା ପରି ଲାଗୁଛି । ଫେବୃଆରୀ ୧୫ରୁ ତିନିମାସ ଲାଗି କଟକ ମାତୃଭବନରେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷକ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଯାଉଛି, ସେଥିରେ ମୋ'ର କେତେକ ଦାୟିତ୍ଵ ରହିଛି । ବିଭିନ୍ନ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ମଧ୍ୟ ଯାଇ ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ପ୍ରପତ୍ତିଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ । ଗତ ଦୁଇମାସ ଭିତରେ ମୁଁ କଳାହାଣ୍ଡି ଯାଇଛି, ବାରିପଦା ଯାଇଛି ଓ ଉତ୍ତର ବାଲେଶ୍ଵର ମଧ୍ୟ ଯାଇଛି । ମାଆଙ୍କ ଉଚ୍ଚନାବଳୀର ଅନୁବାଦ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଛି । ତା'ଛଡ଼ା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଲେଖା ଓ ପଢ଼ିବା ତ ସବୁବେଳେ ରହିଛି ।

‘ପ୍ରଗତିବାଦୀ’ ସାମ୍ବାହିକ ଲାଗି ଗତ ଦୁଇମାସ ହେଲା କିଛି ଲେଖି ଦେଇପାରିନାହିଁ । ସେମାନେ ଦୈନିକ ‘ପ୍ରଗତିବାଦୀ’ ବାହାର କରୁଛନ୍ତି । ତା'ପରେ କ’ଣ ହେବ କେଜାଣି ? ସେତିକି ବ୍ୟତୀତ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହାର ପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରାୟ କିଛିହେଲେ ଲେଖୁନାହିଁ । ଏବେ ନିଜର କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଢ଼ାପଢ଼ିରେ ମଧ୍ୟ କିଛି ସମୟ ଦେବାକୁ ହେଉଛି ।

ମାତୃଭବନରେ ପ୍ରତି ରବିବାର ଉପରଓଳି ସାଢ଼େ ୫ଟା ଠାରୁ ସାଢ଼େ ୭ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମର ଅଧ୍ୟୟନ-ଚକ୍ର ଚାଲିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କର (The Human Cycle) ବହି ଆଲୋଚନା କରୁଛୁ । ଗ୍ରନ୍ଥଟିର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦଟିକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲିଛି ।

କେବେ ମିଶିଲେ ଆହୁରି ଅନେକ କଥା ହେବା । ଚମ୍ପତିମୁଣ୍ଡାରେ ଯେଉଁମାନେ ଶିକ୍ଷକ ହୋଇ ସେତେବେଳେ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶ୍ରୀ ବିନୋଦ ରାଉତରାୟ ଏବେ ଖଲିକୋଟ Orissa College of Art and Craftରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଅଛନ୍ତି । ଆମେ ସେଠାର ୮୦ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ନେଇ ରହିଥିଲୁ । ସେମାନଙ୍କ ନାଁ ମୁଁ କ’ଣ ଲେଖିବି ! ସେମାନଙ୍କ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ମୋ'ର ଯୋଗାଯୋଗ ଏବେ ବି ରହିଛି । ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଛନ୍ତି ଓ ସକ୍ରିୟ ଅଛନ୍ତି । ଏଥର ନିୟମିତ ଚିଠିପତ୍ର ପାଇବି ବୋଲି ଆଶା କରୁଛି । ମୁଁ କେବେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯିବାର ହେଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ଯାଇ ଭେଟିବି ।

୧୪୪/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବ ଦେ, ଶ୍ରୀମା ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ସାଧନାପାଠ, ଖରିଦତକ
କଟକ, ୩୦/୦୧/୭୯

ଧୂବବାବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟ ଦେଇ ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢ଼ାଇଛନ୍ତି ଜାଣି ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ଲାଗିଲା । ତାହା ହିଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଯେଉଁମାନେ ଆଗ୍ରହ କରି ନୁଆ ସ୍କୁଲଟିଏ ଆରମ୍ଭ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରୁ ହିଁ ଆପେ ଶିକ୍ଷକ ହେବାକୁ ବାହାରି ଆସିଲେ ଆମର ଅନେକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଯାଇ ପାରନ୍ତା । ଧୂବବାବୁ ଯଦି ଏହି ଦିଗରେ ଅଗ୍ରଣୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତି, ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ରହି ତାହାକୁ ହିଁ ଆପଣାର ସାଧନା ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିନେଇ ପାରନ୍ତି, ତେବେ ତଦ୍‌ଦ୍ୱାରା ଫଳପ୍ରସ୍ତ ସମସ୍ତେ ଉପକୃତ ହେବେ । ନିଜେ ନିଜର ଜମିକୁ ଚାଷକରିବା ଓ ଆଉ କାହାଦ୍ୱାରା ଜମିର ଚାଷ କରାଇବା ଓ ନିଜେ କେବଳ ସୁପରଭାଇଜର ହୋଇ ରହିବା, -- ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରେ ଆକାଶ ପାତାଳ ପରକ ରହିଛି ।

ତିନିମାସିଆ ଶିକ୍ଷକ ତ୍ରେନିଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଲାଗି ଆପଣମାନେ ଯଦି ଧୂବବାବୁଙ୍କୁ ସମ୍ମତ କରାଇ କଟକ ପଠାଇଦେଇ ପାରନ୍ତେ, ତେବେ ସାଧନାପାଠ ତଥା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉଭୟର ମୂଳଦୁଆ ଭାରି ମଜବୁତ ହୋଇ ପାରନ୍ତା, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ମୁଁ ଏହି କଥାଟିକୁ ଅତି ଦୃଢ଼ଭାବରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛି ।

ପ୍ରପଞ୍ଚିକ ସହିତ ମୋ'ର ଖରିଦତକ ଯିବାର ନଥିଲା । ତେଣୁ, ଆପଣମାନେ ସେପରି ଆଶା କରୁଥିଲେ କାହିଁକି ? ମୁଁ ତ ପ୍ରକୃତରେ ଗତ ଦିବସର ମାସରେ ହିଁ ସେଠାକୁ ଓ ରୋପନାଥପୁରକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ଗଲିନାହିଁ ଏବଂ କେଉଁ କାରଣରୁ ପ୍ରପଞ୍ଚିକ ମୋ'ର ଯିବା ଉଚିତ ହେବନାହିଁ ବୋଲି ବିଚାର କଲେ, ସେକଥା ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଜଳେଶ୍ୱରଠାରେ କହିଥିଲି । ସହେଯ ଓ ଅନ୍ୟଦ୍ୱୟର ଅଶାନ୍ତିକୁ ପରିଷ୍କାର କରିଦେବେ ବୋଲି ଆପଣମାନେ ମୋତେ ଭରସା ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ମୁଁ ସେଥିଲାଗି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛି । ଗତ ଛଅମାସ ଭିତରେ ପ୍ରତାପବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ମୁଁ ପ୍ରାୟ ତିନିଚାରିଟା ଚିଠି ଲେଖିଛି । ତାଙ୍କର ଉତ୍ତରପ୍ରତା କେବେ ଦୂର ହେବ ଓ ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ସେ କେବେ ଥରେ ଏଠାକୁ ଆସିବେ, ମୁଁ ସେଥିଲାଗି ମଧ୍ୟ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହିତ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛି ।

ଧୂବବାବୁ ଚିଠି ଦେବାକୁ କହିଥିଲେ । ସମ୍ଭବତଃ ଭୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି । ଆତ୍ମୀୟବୋଲି ବିଚାର କରୁଥିବା ମଣିଷ ପାଖରେ ଦେଇଯାଇଥିବା କଥାକୁ କେହି କେବେ ଭୁଲିଯାଏ ନାହିଁ ।

୧୪୫/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ, ପି.ଏସ୍.ଏମ୍.ଇ ସ୍କୁଲ, ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ପୁରା, ବ୍ରହ୍ମପୁର
କଟକ, ୧୦/୦୨/୭୯

ଆପଣଙ୍କର ଯେଉଁ ଛାତ୍ରଟି ମୋ'ର ଠିକଣା ମାଗିଲା, ତାକୁ ଆପଣ, ମୋ ଠିକଣା ଦେଇଦେବେ । ତାକୁ କହିବେ ନିର୍ଭୀୟ ହୋଇ ମନଖୋଜା କରି ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖିବ । ତା'କଥା, ତା' ଘର କଥା ମୋତେ ସେ ଜଣାଇବ । ଚିଠିରେ ତା' ଘର ଠିକଣା ଦେଇଥିବ, ଯେପରିକି ମୁଁ ତା' ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେଇପାରିବି । ମୁଁ କର୍ମରତ ସବୁବେଳେ ଥାଏ, ମାତ୍ର ବ୍ୟସ୍ତ କେତେବେଳେ ହେଲେ ନଥାଏ । ତେଣୁ, ମୋ' ପାଖରେ ସବୁବେଳେ ସମୟ ଥାଏ ।

ବିଶେଷକରି, ଯିଏ ଆଗ୍ରହ କରି ଏଡ଼େ ଖୁସୀ ହୋଇ ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖିବ ବୋଲି କହୁଛି, ତା'ଲାଗି ମୋ'ର ଅବଶ୍ୟ ସମୟ ଅଛି ।

ମୋ'ର ସର୍ବପ୍ରଥମ ଛାପାବହି ହେଉଛି କବିତା ବହି । ନାମ 'ଦୂର ଅଧ୍ୟାୟ' । ବର୍ତ୍ତମାନ କୋଉଠି ହେଲେ ମିଳୁନାହିଁ । କବିତା ଲେଖା ସେତେବେଳେ ଖୁବ୍ ହେଉଥିଲା । ପରେ ଆଉ କେବେ କବିତା ଲେଖିନାହିଁ । କବିତାର ଯାବତୀୟ ଉପାଦାନକୁ ଗଦ୍ୟରେ ବି କେତେଦୂର ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ପାରିବ, ମୁଁ ଏଯାବତ୍ ସମ୍ଭବତଃ ସେହି ପ୍ରୟୋଗଟିକୁ କରି ଆସିଛି । ନିଜର ସମଗ୍ର ଜୀବନଟିକୁ ଫୁଲପରି ଫୁଟି ଉଠି ପାରୁଥିବାର ଅନୁଭବ କଲେ ତା'ପରେ ମଣିଷ ଗଦ୍ୟ ଲେଖିଲେ ବି ତା' ଭିତରେ ତଥାପି କବିତାର ଆସ୍ବାଦନକୁ ଚାରିଦେବା ସମ୍ଭବ ହୁଏ ।

'ସମାଜ' ବହିଟି ମୁଁ ଲେଖୁଛି । ବହିଟି ଆପଣଙ୍କର ପଢ଼ିବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ, ସେକଥା ଆପଣ ଲେଖକଙ୍କୁ ପଚାରୁଛନ୍ତି କିପରି ? ଲେଖକ ଯାହା ଲେଖିବ, ତାକୁ କାହାର ପଢ଼ିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ବୋଲି ସିଏ କେବେହେଲେ କହି ପାରିବ କି ? ଆପଣଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ହିଁ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରଟିକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବ । ଆପଣଙ୍କର ପଢ଼ିବାଲାଗି କେତୋଟି ବହିର ତାଲିକା ପଠାଇବାରେ ଆଦୌ କୌଣସି ବାଧା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କେଉଁ କେଉଁ ବିଷୟରେ ବହି ପଢ଼ିବାଲାଗି ଆପଣଙ୍କର ରୁଚି ରହିଛି, ସେକଥା ମୋତେ ଆଗ ନ ଜଣାଇଲେ ମୁଁ କିପରି କୌଣସି ବହିର ନାମ ଦେଇପାରିବି ? ଓଡ଼ିଆ, ଙ୍କରାଜୀ, ବଙ୍ଗଳା ବା ହିନ୍ଦୀ, ----- କେଉଁ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ବହିଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଦେବି ? ଆପଣଙ୍କୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ିଥିବା ବହିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଗୁଡ଼ିକ ଭାରି ଭଲ ଲାଗିଛି, ଆପଣଙ୍କର ହୃଦୟକୁ ପାଇଛି, ଅନ୍ତତଃ ସେତିକି ତ ମୋତେ ଜଣାଇବା ଦରକାର ।

'ରାଜକୁମାର' ବୋଲି ଗୋଟିଏ ବହି ମୁଁ ଫରାସୀ ମୂଳ ଲେଖାରୁ ଅନୁବାଦ କରିଛି । ସେଇଟି ଆପଣ ପଢ଼ିଛନ୍ତି ? କଟକର 'ବିଦ୍ୟାପୁରୀ' ସେଇଟିକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ବହିଟିକୁ ମୁଁ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ ଶତାଧିକବାର ପଢ଼ିଛି । ଆପଣ ପଢ଼ି ନଥିଲେ ପଢ଼ିବେ, ଆପଣଙ୍କର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ିବା ଲାଗି କହିବେ । ବହୁତଃ ତାହା ପିଲାଙ୍କ ଲାଗି ଲେଖା ହୋଇଛି । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ଯେଉଁ ପିଲା ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ହୋଇ ରହିଛି, ବହିଟି ତାହାରି ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଲାଗି ଲେଖା ହୋଇଛି । ୪ ବର୍ଷତଳେ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ରୁବନେଶ୍ୱର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ ଯୋଗଦେଲି, ସେତେବେଳେ ସେଠି ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ବସାଇ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଏହି ବହିଟିକୁ ପଢ଼ିଥିଲି ।

ମାଆଙ୍କ ରଚନାବଳୀର ଶତବାର୍ଷିକୀ ସଂସ୍କରଣ ଙ୍କରାଜୀ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ ହେବା ବାହାରିବ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାତଖଣ୍ଡ ବାହାରି ସାରିଲାଣି । ମୁଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚୋଟି ଖଣ୍ଡର ଅନୁବାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତକରି ଦେଇସାରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପଣ୍ଡିତେରୀ ନବଜ୍ୟୋତି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଖଣ୍ଡିକର ଛାପାକାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଛି ।

୧୯୭୬ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚମାସର ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରରେ ମୁଁ ଯେଉଁ ବାକ୍ୟଟି କହିଥିଲି, ସେଇଟି

ହେଉଛି: Why curse the darkness, light a lamp yourself ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଅନ୍ଧକାରକୁ ଅଭିଶାପ ଦେଇକି ଲାଭ, ନିଜେ ଗୋଟିଏ ଦୀପ ଜାଳିଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ।’

‘ଅଭ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଓ ମହିମାଧର୍ମ’ ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକ ନୁହେଁ । ତାହା ଦୁଇଟି ପୁସ୍ତକ । ଗୋଟିକର ନାମ ‘ଅଭ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଓ ପଞ୍ଚସଖାଧର୍ମ’ ଓ ଆଉ ଗୋଟିକର ‘ଓଡ଼ିଶାର ମହିମାଧର୍ମ’ । ବିଶ୍ୱଭାରତୀ ମୋ’ର ଗୋଟିଏ ଜ୍ଞାତୀ ବହି ମଧ୍ୟ ଛାପିଛନ୍ତି । ସେଇଟି ହେଉଛି : Studies in the Medieval Religion and Literature of Orissa.

ଚମ୍ପତିମୁଖାର ‘ଜୀବନ ବିଦ୍ୟାଲକ୍ଷ୍ୟ’ ଏବେ ବି ଅଛି । ମୋ’ ଲାଗି ସେଠାରେ ସେହି ଆକାଶ, ସେହି ଅରଣ୍ୟ ଓ ସେହି ଆଲୋକ ଏବେ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଜରୁରୀ-ଅବସ୍ଥା ସମୟରେ ସରକାର ଅନୁଷ୍ଠାନଟିକୁ ହାତକୁ ନେଇଯାଇଥିଲେ, ଯାବତୀୟ ପ୍ରକାରେ ନାରଖାର କଲେ । ଜରୁରୀ-ଅବସ୍ଥା ପରେ ପୁଣି ତାହା ବେସରକାରୀ ପରିଚାଳନାକୁ ଆସିଛି । ଆନୁଷ୍ଠାନଟିକୁ ପୁନର୍ଜୀବନ ଦେବାଲାଗି ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱିନ୍ଦୁ ପ୍ରକାରେ ଚିନ୍ତା କରାଯାଉଛି ।

ଫବାଦ ଫଗ୍ରହକରି ଜଣେ ମଣିଷ ସମୟରେ ଯାହା ଜାଣିହୁଏ, ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଧାତତଃ ବାହ୍ୟ । ଭିତରଟାକୁ ଜାଣିବାର ରୀତି ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରର । ସେଥିଲାଗି ଫବାଦ ଫଗ୍ରହ କରିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ହୁଏ ନାହିଁ । ଅନ୍ତରର ମଣିଷତା ଆଉ ଜଣକର ଅନ୍ତରକୁ ଲୋଡ଼ିଲେ ଯାଇ କଥାଗୁଡ଼ାକୁ ଜାଣିହୁଏ । ସେଇଥିଲାଗି, ଅନେକଙ୍କର ବାହାରୁ ଅନେକ ବିଷୟ ଜାଣି ବି ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ପ୍ରାୟ କିଛି ଜାଣି ହୁଏ ନାହିଁ । ପୁଣି, ବାହାରୁ ପ୍ରାୟ କିଛି ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ନକରି ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଜଣେ ମଣିଷଙ୍କର ଅନ୍ତଃପ୍ରବେଶ କରିବାଭଳି ମନେହୁଏ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ରୀତି ସବୁବେଳେ ଠିକ୍ ଏହିପରି ।

ଆପଣ ବି ତ ଲେଖାଲେଖି କରୁଥିବେ । କ’ଣ ସବୁ ଲେଖିଲେଣି । କେବେ ଦେଖାହେଲେ ସେ ବିଷୟରେ ବି ପଚାରିବ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷ କେତୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେଇ ମୁଁ ‘ପ୍ରଗତିବାଦୀ’ ପାଇଁ ଆଉ ଲେଖି ପାରିନାହିଁ । ଫସାରରେ କେବେ ଭଲ କାମ ଅଛି । ତଥାପି ସବୁଆଡ଼କୁ ହୋଇ ହୁଏନାହିଁ । ତେଣୁ, ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ବାଛିନେବାକୁ ହୁଏ ।

୧୪୬/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଟି.ସୁଧାକର, ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ, ପି.ଏସ୍.ଏମ୍.ଇ ସ୍କୁଲ, ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ପୁରୀ କଟକ, ୨୬/୨/୭୯

ତୁମେ ଯେ ଆଗ୍ରହୀ ହୋଇ ମୋ’ ପାଖକୁ ଚିଠିଟିଏ ଲେଖୁଛ, ସେଥିଲାଗି ମୁଁ ତୁମକୁ ଅନେକ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛି ।

ତୁମ ଘରର ଫୁଲ ଓ ଫଳବଗିଚା କଥା ତୁମ ଚିଠିରୁ ଜାଣି ମୋ’ର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେଠାକୁ ଯିବାଲାଗି ବଡ଼ ଲୋଭ ହେଉଛି । ତୁମେ ମଧ୍ୟ ସେହି ବଗିଚାରେ କାମ କର କି ? ମୁଁ ଯଦି ତୁମ ଘରକୁ କେବେ ଯାଆନ୍ତି, ତେବେ ତୁମ ସହିତ ଏକାଠି ମିଶି କାମ କରନ୍ତି । ବଗିଚାରେ କାମ କରିବାକୁ ମତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ । ଫୁଲଟିଏ ଫୁଟାଇବା ଜଗତରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ପବିତ୍ର କାମ ବୋଲି ମୁଁ ଭାବେ ।

ତୁମଜାଣି ମୋ'ର ସବୁବେଳେ ସମୟ ଅଛି । ଏଠି ମୋ'ର ସବୁବେଳେ ଅନେକ କାମ ରହିଥାଏ ସତ, କିନ୍ତୁ ତଥାପି ତୁମଜାଣି ମୋର ସମୟ ଅଛି ।

ପଢ଼ାବହି ଛଡ଼ା ତୁମେ କେଉଁ କେଉଁ ବହି ପଢ଼ିଛ ? କେଉଁ ବହିଟି ତୁମକୁ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଲାଗିଛି ? ତୁମ ଆଶାସଂସାରକୁ କହିବ, 'ରାଜକୁମାର' ବୋଲି ଗୋଟିଏ ବହି ଆଣି ତୁମମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବେ । ସେହି ବହିଟିକୁ ମୁଁ ଫରାସୀ ଭାଷାରୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କରିଛି ।

ତୁମେ ତେଜୁଗୁ ଭାଷା ଜାଣିଛ କି ନାହିଁ ? କଥା ତ ନିଶ୍ଚୟ କହୁଥିବ । କିନ୍ତୁ ପଢ଼ି ଓ ଲେଖୁ ଜାଣିଛ କି ନାହିଁ ? ତେଜୁଗୁ ଭାଷାରେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ବହି ତୁମେ କ'ଣ ପଢ଼ିଛ ?

ଏଥର ତୁମ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେଉଛି :

୧) ଆମ ଗାଆଁର ନାମ ବାଗଲପୁର, କଟକ ଠାରୁ ପୂର୍ବରେ ବାଲଶିମାଲକୁ ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

୨) ମୁଁ ଗପ ଲେଖୁନାହିଁ । କବିତା ପିଲାଦିନେ କେବେ ଲେଖୁଥିଲି । ସେଗୁଡ଼ିକ ଆଉ ମନେନାହିଁ ।

୩) କାଉର ଦେହରଙ୍ଗ କଳା, ସେଇଥିପାଇଁ କାଉ କଳା । ଏ ବିଷୟରେ ମଣିଷମାନେ କଳ୍ପନା କରି କେତେ ଗପ ଫାନ୍ତିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏଗୁଡ଼ାକ ଖାଲି ଗପ ।

୪) ମୋର ଜନ୍ମ ଦାପାବଳୀ ସମୟରେ । ଆମ ଘରେ ରାଣି ଓ ନକ୍ଷତ୍ର ଅନୁସାରେ ଜନ୍ମଦିନର ହିସାବ କରାଯାଏ । ତେଣୁ, ମୋର ଜନ୍ମଦିନ କେଉଁ ବର୍ଷ ଦାପାବଳୀ ଦିନ ପଡ଼େ ଅଥବା ତା' ପୂର୍ବ ଦିନ ପଡ଼େ ।

୫) ମୋ'ର ଲେଖା 'ଜୀବନ ବିଦ୍ୟାଳୟ' ବୋଲି ଖଣ୍ଡିଏ ବହି ପୁରସ୍କାର ପାଇଛି ।

ମୋ' ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ଗୀତ ଲେଖୁଛ, ଆଉ ମୋତେ ସେଇଟି ଶୁଣାଇବ ନାହିଁ, ଭାଏ ପୁଣି କିପରି କଥା ? ତୁମେ ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ ଲେଖୁଛ ? ତୁମେ ଗୀତ ଗାଇ ଜାଣିଛ କି ନାହିଁ, ଛବି ଆଙ୍କି ଜାଣିଛ କି ନାହିଁ, ଆଉ କ'ଣ ସବୁ ଜାଣିଛ ? ଏମିତି କେତେକେତେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ତୁମକୁ ବ୍ୟସ୍ତ କରିପକାଇବାକୁ ମନ ହେଉଛି ।

୧୪୭/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ, ବ୍ରହ୍ମପୁର

କଟକ, ୨୭/୨/୭୯

ଗତ ସପ୍ତାହରେ ମୁଁ ମୟୂରଗଞ୍ଜ ଯାଇଥିଲି । ଦୁଇଜଣ ପିଲାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଚିଠି ପାଇଛି, ସୁଧାକର ଓ ଉମାଶଙ୍କର ।

ଆପଣ ଓଡ଼ିଆରେ ଯେପରି ବହି ବା ଲେଖା ପଢ଼ିବାକୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି, ତାହା ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାଶଙ୍କ ଠାରୁ ପାଇବେ । ତାଙ୍କର ରଦ୍ୟ ଲେଖାରୁ । 'ସମାଜ' ସଂସ୍ଥା ତରଫରୁ ଚାରିଖଣ୍ଡରେ ଏହି ରଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ସାହୁଙ୍କର 'ମୋ'ର ବାରବୁଲା କାହାଣୀ' ପଢ଼ିଛନ୍ତି ? ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱନାଥ କରଙ୍କର 'ବିବିଧ ପ୍ରବନ୍ଧ' ବି ଏହି କାଟର ଗୋଟିଏ ଲେଖା ।

ମୋ'ର 'କେତେ ଦିଗନ୍ତ' ପ୍ରବନ୍ଧ ସଂକଳନଟି ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ନାହିଁ । 'ସାଗର ଯାତ୍ରୀ' ବୋଲି ଖଣ୍ଡେ ବହି କଟକ ପବ୍ଲିଶିଂ ହାଉସ୍ ଛାପିଛନ୍ତି । ଏସବୁ ବହି ମିଳୁଛି । 'ଅଭ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଓ ପଞ୍ଚସଖାଧର୍ମ' ବିଶ୍ୱଭାରତୀକୁ ଲେଖିଲେ ସେଇଠାରୁ ମିଳୁଛି । ସେମାନେ ଛାପିଥିବା ଜଞ୍ଜାଳୀ ବହିଟିର ଛାପା ସରିଯାଇଛି ।

ଆଗ ମୁଁ ସବୁ ଜାଣିବି, ତା'ପରେ ଲେଖୁବି, ----- 'ଆଗ ମୁଁ ସବୁ ଖାଇସାରିବି, ତା'ପରେ ଯାଇ ମୋ' ଖାଇବାରୁ କାହାକୁ ହୁଏତ ଭାଗଦେବି' କଥାଟି ପରି ଗୋଟିଏ କଥା । ଯିଏ ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଜନ ବା ଫଗୁହ କରେ, ସିଏ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ତାକୁ ଭାଗ ବସାଇ ପାରିଲେ ଯାଇ ସେଥିରୁ ସବୁଠାରୁ ଅନେକ ଆନନ୍ଦ ପାଏ । ଫଗୁହ ଓ ବିଚରଣ, ଅନୁଭବ ଓ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଏକାସାଙ୍ଗରେ ଚାଲିଥିବା ଉଚିତ । ତା' ନହେଲେ ଜଳାଶୟ ହୋଇ ରହିବାର ଭୟଟି ସବୁବେଳେ ରହିଥିବ ।

ମନୁଷ୍ୟ କୌଣସି କଥା କରିବାକୁ କଦାପି ବାଧ୍ୟ ନୁହେଁ । କେବଳ ନିଜର ଜୀବନଟିକୁ ବଞ୍ଚିବା ଲାଗି ବାଧ୍ୟ । ଅର୍ଥାତ୍ ନିଜର ବାଚଟିକୁ, ଅର୍ଥାତ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟଟିକୁ ଠିକ୍ କରି ବାଟ ଚାଲିବାକୁ ବାଧ୍ୟ, ----- ନିଜେ ଯାହା ପାଇଲା, ନିଜ ଗୁଣ ଗୁଡ଼ିକର ଓ ଜୀବନମୂଲ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଓ ବିକାଶ ଘଟାଇ ସେ ଯାହା ପାଇଲା, ତାହାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ଖୁସି ହୋଇ ଏକାଠି ଭୁଞ୍ଜିବାରେ ହିଁ ତା ଜୀବନର ସର୍ବଶେଷ ସାର୍ଥକତା । ତେଣୁ, ବିବାହ ବିଷୟରେ ଆପଣ ହିଁ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ । କାହାକୁ ବିବାହ କରିବେ, ସେ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆପଣ ନେବେ । କିନ୍ତୁ ଜୀବନରେ ଯାହା କିଛି ପାଇବେ, ତାହାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ଏକତ୍ର ଭୁଞ୍ଜିବାର ଉଦାରତା ଆପଣଙ୍କର ରହିଥିବା ଉଚିତ । ବିବାହ କରି ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ସୁନାପତ୍ନୀରାଟି ଭିତରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ ରହିଲା ପରି ରହିଯାନ୍ତି । ସେମାନେ ବଡ଼ କ୍ଷତିରେ ପଡ଼ନ୍ତି ।

ବ୍ରଜବାବୁ (ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜକିଶୋର ଦାସ) ମୋ'ର ଜଣେ ସମାନଧର୍ମୀ ବନ୍ଧୁ । ତାଙ୍କ ସହିତ ଆପଣଙ୍କର ପରିଚୟ ଅଛି ଜାଣି ଖୁସି ହେଲି । ଏଥର ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କୁ ମୋ'ର ପ୍ରଣାମ ଜଣାଇଦେବେ ।

୧୪୮/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଉମାଶଙ୍କର ବେହେରା, ୭ମ ଶ୍ରେଣୀ, ପି.ଏସ୍.ଏମ୍.ଇ. ସ୍କୁଲ, ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ପୁରୀ କଟକ, ୨୭/୦୫/୭୯

ତୁମର ଚିଠି ପଢ଼ି ମୋତେ ଭାରି ଖୁସୀ ଲାଗିଲା । ତୁମେ କବିତା ଲେଖୁଛ, ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗୁଛି, ଜୀବନରେ ଗୋଟିଏ କ'ଣ ଭଲକାମ ବା ବଡ଼କାମ କରିବାକୁ ତୁମେ ଏହି ସାନ ବୟସରୁ ଭାବିଲୁଣି । ଏଗୁଡ଼ିକ ଜାଣି ତୁମ ପ୍ରତି ମୋ'ର ମନ ବେଳେବେଳେ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଉଛି । ତୁମେ ନିଜର ମନକୁ ଏହିପରି ସରସ ଓ ଉଦ୍‌ଘାତପୂର୍ଣ୍ଣକରି ରଖିଥାଅ । ଖୁସୀ ହୋଇ ମଣିଷ ଯାହାକିଛି କଲେ, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ତାହା ଯେତେ କଷ୍ଟକର ମନେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତା'ଲାଗି ପ୍ରକୃତରେ ସହଜ ହୋଇଯାଏ ।

ମୁଁ ମହନା ବାଟେ କେତେଥର ବସ୍ ଚଢ଼ି ଯାଇଛି । ପ୍ରାୟ ମାସକତଳେ ସୁନାବେଢ଼ାରୁ ସେଇ ମହନା ବାଟେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଆସିଲି । ଆଉ, ଶାନ୍ତିନିକେତନରେ ପାଠ ପଢୁଥିବାବେଳେ ମହନାଠାରେ ବସ୍‌ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ରାମଗିରି-ଉଦୟଗିରିକୁ ପାଦରେ ଚାଲିଚାଲି ଯାଇଥିଲି । ସେ ବିଷୟରେ ବହିଷେଷେ ବି ଲେଖିଛି । ତୁମ ସାର୍ ଜାଣିଛନ୍ତି । ବହିର ନାମ ହେଉଛି, 'ଗଞ୍ଜାମ ମାଳରେ ସାତଦିନ' ।

ଏଥର ବ୍ରହ୍ମପୁର ଗଲେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ତୁମ ଘରକୁ ଯିବା । ତୁମର ବରିଚା ଦେଖିବା ।

ତୁମେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ବଗିଚାରେ କାମ କରୁଥିବ, ନାନା ଗଛ ଲଗାଉଥିବ ଓ ସେଥିରୁ ଆନନ୍ଦ ପାଉଥିବ ବୋଲି ଆଶା କରୁଛି ।

ତୁମେ କଟକ ଆସିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖାହେବ । ତୁମେ କ'ଣସବୁ କବିତା ବହି ପଢ଼ିଛ ମୋତେ ଲେଖୁବ । ନିଜେ ବି କେତେ କବିତା ଲେଖିବଣି । ମୁଁ ଗଲେ ଦେଖିବି । ଗୀତ ବି ଗାଇଜାଣିଛ ?

ମୋତେ ଭୟ କରିବ ନାହିଁ । ଭୟ କରିବା ଅର୍ଥ ଜଣକଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିବା । ଭୟ କଲେ ଆମେ ପାଖକୁ ଆସିବା କିପରି ?

ତୁମ ପାଖରୁ ଭରଣ ପାଇବି ବୋଲି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲି । Let Thy will be done କଥାଟିର ଅର୍ଥ ମୁଁ ତୁମକୁ ଦେଖାହେଲେ ବୁଝାଇଦେବି ।

୧୪୯/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ, ବ୍ରହ୍ମପୁର

କଟକ, ୦୮/୦୩/୭୯

ପିଲାମାନେ ମୋତେ କଦାପି ବିରକ୍ତ କରିବେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଯାହା ଲେଖିବେ ନିଷ୍ପତ୍ତ ହୋଇ ଲେଖିବେ । ବଡ଼ମାନେ ବାହାରକୁ ବିରକ୍ତ କରାନ୍ତିନାହିଁ ସତ, ମାତ୍ର ନିଷ୍ପତ୍ତ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ ଅଧିକ ଆତ୍ମୀୟ ହୁଅନ୍ତି । ଏତେ ପିଲା ଆପଣଙ୍କ ସକାଶେ ମନଶ୍ଚୁଆରେ ମୋ'ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖୁଛନ୍ତି, ସେଥିଲାଗି ଆପଣ ମୋ'ର କୃତଜ୍ଞତା ଜାଣିବେ ।

‘ଜାତିରେ ମୁଁ ଯବନ’ ଯେତିକି ‘ନବରବି’ ରେ ବାହାରିଥିଲା ସେତିକି । ଆଉ ଅଧିକ ଲେଖିବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋତେ ସମୟ ନାହିଁ । ଭାବିଚିନ୍ତି ଲେଖିବା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ଲେଖି ବସିଲେ ତାହା କଦାପି ଆଗରୁଦିନ ପରି ହେବନାହିଁ । କୃତ୍ରିମତା ଆସିଯିବ ।

‘ଡକ୍ଟର ଜିଭାରୋ’ ଏକ ପୃଥିବୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଉପନ୍ୟାସ । ଲେଖକ ରୁଷିଆର ବୋରିସ୍ ପାଷ୍ଟରନାକ । ୧୯୫୮ ମସିହାରେ ଏହି ବହିଟି ସାହିତ୍ୟରେ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲା । ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁସ୍ତକଟିକୁ ଅନୁବାଦ କରୁଛି, କିନ୍ତୁ କେବଳ ଅଧ୍ୟେମାତ୍ର ପ୍ରଥମଭାଗ ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ମୁଁ ଅନୁବାଦ କରିଥିବା ୨୫ ସରିକି ପୁସ୍ତକ ଅଛି । ତାହା ଜଞ୍ଜାଳୀ, ଜର୍ମାନ, ଫିନିଶ୍ ଓ ବଙ୍ଗଳା ପ୍ରଭୃତି ଭାଷାରୁ ଅନୁବାଦ କରାଯାଇଛି । କେତେକ ମିଳୁଛି, କେତେକ ମିଳୁନାହିଁ । ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାୟ ୫ଟି ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପ୍ରେସ୍, କଟକ-୨ଙ୍କ ପାଖରେ ମିଳୁଛି । ରବାୟନାଥଙ୍କର ୩ଟି ବହିର ଅନୁବାଦ କଟକ ପବ୍ଲିଶିଙ୍ଗ୍ ହାଉସ୍, କଟକ-୨ରେ ମିଳୁଛି ।

ଜୀବନରେ ନିଜେ ଉନ୍ନତମୋଚିତ ହୋଇ ଯାଉଥିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏପରି ଏକ ସ୍ତରରେ ମଣିଷ ଆସି ପହଞ୍ଚେ, ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସମାଜ ଭିତରେ ସେ କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ ଦେଖି ପାରେନାହିଁ । ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଆପଣାକୁ ସମାଜଠାରୁ ଅଲଗାକରି ଦେଖେ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ସମାଜକୁ ନିଜଠାରୁ ବି ଅଲଗା କରି ଦେଖେନାହିଁ । ସେହିପରି ଏକସ୍ତରକୁ ଆପଣାର ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଆପଣାର ଜ୍ଞାନ ଓ ଆପଣାର କର୍ମକୁ ଉତ୍ତୋଳିତ କରି ନେବାକୁ ଆଗ୍ରହ କଲେ ଆମେ ଆଉ ନିଜ ଓ ସମାଜ ଭିତରେ କୌଣସି ଦୃଶ୍ୟରେ ଆସି ପଡ଼ିବା ନାହିଁ । କେବଳ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହିଁ କରିଯିବା । Sri

Aurobindoଙ୍କର The Human Cycle (ମାନବ-ଯୁଗଚକ୍ର) ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଆପଣ ଏହାର ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଇପାରିବେ ।

୧୫୦/ ଶ୍ରୀମାନ M. ସତ୍ୟୋଷ କୁମାର ପାତ୍ର, ବ୍ରହ୍ମପୁର

କଟକ, ୮/୩/୭୯

ତୁମ ଶ୍ରେଣୀର ଏତେ ପିଲାଙ୍କଠାରୁ ଚିଠିପାଇ ଏବେ ମୋ'ର ମନେହେଉଛି, ଯେପରି ମୁଁ ତୁମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନେକ ଦିନରୁ ଜାଣିଛି । ତୁମ ସ୍କୁଲକୁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଥର ଯାଇଥିଲାପରି ମନେ ହେଉଛି । ମୁଁ ବେଳେବେଳେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯିବାର ସୁଯୋଗ ପାଏ । ଏଥର ଯେବେ ସେହି ସୁଯୋଗ ପାଇବି, ସେତେବେଳେ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମମାନଙ୍କ ସାଥରେ ଦେଖାହେବ । ଭାରି ଭଲ ଲାଗିବ ।

ଫୁଲଗଛଟିଏ ଲଗାଇଲେ, ତାହା ବଢ଼ି ଯେତେବେଳେ ଫୁଲଟିଏ ଫୁଟେ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତରେ ହାତରେ ସର୍ଗ ପାଇବାପରି ଲାଗେ । ଆମେ ଯଦି ପିଲାଦିନୁ ନିଜକୁ ଭଲକରି ଚିଆରି କରିବା, ନିଜକୁ ଯଦି ଏକ ବଡ଼ ବରିତାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ବରିତା ପରି ମନେ କରିବା, ତେବେ ଏହି ସଂସାର ଯାକ ବି ସତେଥବା ଗୋଟିଏ ବରିତାପରି କେତେ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଉଠିବ କହିଲ ?

ତୁମେ ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଥମେ ସେଠାରେ ସାର୍ମାମାନଙ୍କୁ ପଚାରିବ । ସେମାନେ ସେସବୁର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିବେ । ଖୁବ୍ ଦରକାର ହେଲେ ହୁଏତ ମୋତେ ପଚାରିବ । ଉମାଶଙ୍କର ଠାରୁ ଆହୁରି ଦୃଢ଼ତା ଚିଠି ପାଇନାହିଁ । ସିଏ ଭଲ ଗୀତ ଗାଇ ଜାଣିଛି ଓ ହ୍ରାମା କରି ଜାଣିଛି ବୋଲି ମୋତେ ଲେଖିନଥିଲା । ଲେଖିଥିଲେ ମୁଁ କେତେ ଖୁସୀ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏଥର ନିଜ ଘର ବିଷୟରେ ଲେଖିବ ।

୧୫୧/ ଶ୍ରୀମାନ T. ସୁଧାକର, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ, ପି.ଏସ୍.ଏମ୍.ଇ. ସ୍କୁଲ, ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ପୁରୀ, ବ୍ରହ୍ମପୁର
କଟକ, ୮/୩/୭୯

ତୁମକୁ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତୁମର ଏକ କାଳ୍ପନିକ ଛବି ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ନାଚି ଉଠିଲା ।

ତୁମେ କେବେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ୍ ହେବନାହିଁ । ତୁମର ମନ ଏଡ଼େ ଭଲ, ତୁମେ ଏଡ଼େ ବୁଦ୍ଧିମାନ, ତେଣୁ ତୁମେ କାହିଁକି ଫେଲ୍ ହେବ ? ତୁମେ ବଡ଼ହୋଇ ଏପରି କିଛି ହେବ, ଯାହା ଫଳରେ କି ତୁମକୁ ଚିହ୍ନିଥିବା ସମସ୍ତେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଯିବେ, ସେହି ବାସନା ବ୍ରହ୍ମପୁରରୁ କଟକ ଯାଏ ମଧ୍ୟ ଆସି ପାରୁଥିବ ।

ମୁଁ ତେଲୁଗୁ ଭାଷା ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଜାଣିଛି । କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଭାଷା ଜାଣିଥିବାରୁ ତେଲୁଗୁ ମଧ୍ୟ ବେଶ୍ ପଢ଼ିପାରେ । ତୁମେ ମୋ' ସହିତ ତେଲୁଗୁରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲେ ମୁଁ ମୋଟାମୋଟି ବୁଝି ପାରିବି । ହୁଏତ କିଛିକିଛି କହି ବି ପାରିବି ।

'ଚିତ୍ତଭାଇନା' କବିତାଟି ମୋତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗିଲା । ସାର୍ମାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିକରି ଯିଏ ଏଡ଼େ ଖୁସୀରେ ଏଡ଼େ କବିତାଟିଏ ଲେଖି ପକାଇଲା, ଚିତ୍ତଭାଇଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ତା'ର ମନ

ନିରାଶ ହୋଇଯିବନାହିଁ ତ ? ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଦୂରରୁ ପର୍ବତ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଏ । ପାଖକୁ ଗଲେ ମୋଟେ ସୁନ୍ଦର ମନେ ହୁଏନାହିଁ, ଏଣେ ଗୋଡ଼ରେ କଣ୍ଟା ମାଡ଼ି ପକାଇଲେ ଗିଣ୍ଟା ଲାଗେ । ଏଥର ତୁମ ବରିତା ବିଷୟରେ କବିତାଟିଏ ଲେଖି ସାରଙ୍କୁ ଦେଖାଇବ ଓ ତା'ପରେ ମୋ' ପାଖକୁ ପଠାଇବ ।

ଆଉ ଯେତେ ସବୁ ତୁମର ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଲା, ସେଗୁଡ଼ାକ ଦୁହେଁ ଧିରେଧିରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । ଆଗ ଭଲକରି ପରସ୍ପରକୁ ଚିହ୍ନିବା, ପରସ୍ପରକୁ ଖୁସୀ ପାଇବା, ତେବେ ଯାଇ ପରସ୍ପରଠାରୁ ଯାହା ଶୁଣିବା, ତାହା ଜୀବନଯାକ ମନେ ରହିବ । ନହେଲେ ବହିପାଠ ପରି ଏ କାନରେ ପଶି ସେ କାନରେ ବାହାରିଯିବ ।

୧୫୨/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ନିର୍ମଳ କୁମାର ବେହେରା, ୬ଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ

କଟକ, ୧୪/୦୩/୭୯

ଆଶିଷ ସାରଙ୍କ ଠାରୁ ମୋ ଠିକଣା ନେଇ ତୁମେମାନେ ଏତେ ଆଗ୍ରହରେ ଯେ ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖୁଛ, ସେଥିଲାଗି ତୁମମାନଙ୍କୁ ମୋ'ର କେତେ ଆପଣାର ପରି ମନେହେଉଛି । ମଣିଷ ସିନା ଗୋଟିଏ ଘରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥାଏ, ମାତ୍ର ଏହି ଆଗ୍ରହ ବଞ୍ଚରେ ସିଏ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆପଣାର କରିନିଏ ।

ତୁମେ ଗୀତ ଗାଇଜାଣିଛ, ଛବି ଆଙ୍କିଜାଣିଛ, ଫୁଟବଲ୍ ଓ ଭଲ ଖେଳୁଛ । ତେସ୍ ଖେଳ ତୁମକୁ ଏତେ ଭଲ ଲାଗୁଛି । ପୁଣି, ଘରେ ବଞ୍ଚିତା କରିଛ, ଫୁଲଗଛରେ ପାଣି ଦେଉଛ । ତୁମେ ପ୍ରକୃତରେ ଭାରି ଭଲ ହୋଇଥିବ, କେତେ ବୁଦ୍ଧିଆ ହୋଇଥିବ । ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ମଧ୍ୟ ତୁମକୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗୁଥିବ ।

ତୁମେ ଯେତେ ଯେତେ ପ୍ରଶ୍ନ ମୋତେ ପଚାରିଛ, ଦେଖାହେବା ବେଳେ ମୁଁ ତୁମର ସେହିସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ନିଶ୍ଚୟ ଉତ୍ତର ଦେବି । ତୁମେ ମନେକରି ମୋତେ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପଚାରିବ । ଚିଠିରେ ଉତ୍ତର ଲେଖି ପଠାଇଲେ ହୁଏତ ଭୁଲ ବୁଝିବାର ଭୟ ରହିବ ।

୧୫୩/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ, ବ୍ରହ୍ମପୁର

କଟକ, ୨୨/୦୩/୭୯

ଗତ ୯ ତାରିଖରେ ବୋଉ ଚାଲିଗଲା । ସେହି ଫଳାନ୍ତରେ ଆମେ ଗାଆଁକୁ ଯାଇଥିଲୁ । ମୁଁ ଆଜି ଫେରିଲି । ବୋଉକୁ ୮୪ବର୍ଷ ଚାଲୁଥିଲା । ବାପା ଯିବାପରେ ସିଏ ଆମ ଲାଗି ବୋଉ ଓ ବାପା ଉଭୟ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଗଲାବେଳେ କୌଣସି ଅସୁସ୍ଥତା ଗୋଟିନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟ କେତୋଟି ବିଦ୍ୟାଳୟର ପିଲାଏ ବି ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଠିକଣା ନେଇ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଚିଠି ଦେଲେଣି । ସେମାନଙ୍କ ସ୍କୁଲ ଠିକଣାରେ ଚିଠି ଦେଲେ ସେମାନେ ପାଇବେ କି ନାହିଁ, କୌଣସି ଭରସା ନହେବାରୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ମାରପଞ୍ଚରେ ହିଁ ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ପଠାଇ ଦେଉଥିବି । ଆପଣ ଦୟାକରି ଡାକବାଲାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

‘ଡେନ୍‌ମାର୍କ ଚିଠି’ ଆଉ ମିଳୁନାହିଁ । ମୋ' ପାଖରେ ମଧ୍ୟ ଖଣ୍ଡିଏ ନାହିଁ । ‘ବିବିଧ

ପ୍ରବନ୍ଧ' ଖଲିକୋଟ କଲେଜ ପାଠାଗାରରେ ଅବଶ୍ୟ ଥିବ । ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ ମୋ'ର ଅନୁଦିତ ବହି ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା : ଦାସୀ ସିଲିଆ - Sillan paa (ମୂଳ ଫିନିଶ୍ ଭାଷାରେ), ମୋ ଜୀବନ ଓ ସାଧନା - Albert Schweitzer (ମୂଳ ଜର୍ମାନ୍ ଭାଷାରେ), ସମ୍ମୋହିନୀ - Francois Maurias, ଚାଷୀ - Si Reymont, ଡକ୍ଟର ଜିରାମୋ - Boris Pasternak. ଏହା ବ୍ୟତୀତ କେତେକ ଅପ୍ରକାଶିତ ଅନୁବାଦ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଏସବୁର ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପ୍ରେସ୍, କଟକ - ୭୫୩୦୦୨ - ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କର ରଖିଆ ଚିଠି, ରବୀନ୍ଦ୍ର ଗଚ୍ଚଦୟନ ଓ ଦି ଭଉଣୀ ଏ ଗୁଡ଼ିକ ମୁଁ କରିଥିବା ଅନୁବାଦ କଟକ ପବ୍ଲିଶିଂ ହାଉସ୍, କଟକ - ୭୫୩୦୦୨ ଛପାଇଛି । ବିନୋଦିନୀ ଜାତୀୟ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ଛାପିଛି - ଗ୍ରନ୍ଥମନ୍ଦିରରୁ ମିଳିବ । ଏକ ତାମିଲ ଉପନ୍ୟାସର ହିନ୍ଦୀ ଅନୁବାଦରୁ ନେସନାଲ୍ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ ମୋ' ଦ୍ଵାରା ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ଛପାଇଛି । ସେଇଟି ବାହାରି ନାହିଁ ।

ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଆପଣ ଚାହିଁଥିବା ଖବର । ଏଥି ସହିତ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଖବର ବି ଲେଖିଦେଉଛି, ପରେ ଭୁଲି ଯାଇପାରେ । ଆଗାମୀ ୧୬-୧୮ ମଇ ଖଲିକୋଟ କଲେଜରେ ଓଡ଼ିଶାର ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି ସଂପର୍କରେ ଏକ ସେମିନାର୍ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଛି । ସେଥିରେ ମୋତେ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ପଢ଼ିବାଲାଗି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆସିଛି । ମୁଁ ସାକ୍ଷତି ଦେଇଛି । ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନାହିଁ ।

ଆନନ୍ଦଗୁଡ଼ାକୁ ଢଳଢଳ କରି ପିଇଯିବା ଏକ ଉଲ୍ଲାସ, ତଥାପି ଯଥାର୍ଥତମ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ଆନନ୍ଦ ଦେବା ହେଉଛି ଯଥାର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟ । ସେଥିଲାଗି ଆମେ ନିଜେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଲାଗି ଆନନ୍ଦର ଉତ୍ସାର ହୋଇ ରହିବା, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଲାଗି ବନ୍ଧୁହୋଇ ରହିବା । ଅର୍ଥାତ୍ ଆପଣାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସମର୍ପିତ କରି ରଖିବା, ଉନ୍ମୋଚିତ କରି ରଖିଥିବା ।

ଆଗରେ B.Ed ପରୀକ୍ଷା । ତାହା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାରଣ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିସାରିବା ପରେ ସେବିଷୟରେ ଚଳଚଳ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତଦ୍ଵାରା ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଯତ୍ନଶା ହିଁ ଭୋଗିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ନିଷ୍ପତ୍ତିଟା ନେବା ପୂର୍ବରୁ ସେପରି କଲେ ଭଲ ଲାଗିବ କି ନାହିଁ, ସେବିଷୟରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭାବରେ ଭାବି ତା'ପରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ସବୁବେଳେ ଉଚିତ । ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବା ପରେ ଆପଣାକୁ ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ସାଧାନତା ଦେବା ନିଜ ଲାଗି ଅନେକ ସମୟରେ ଯତ୍ନଶୀଳ ହୋଇଥାଏ ।

ନିରାଶ ହେବାର ଅଧିକାର ଆମର ନାହିଁ । ଯାବତୀୟ ପ୍ରକାରର ନୈରାଶ୍ୟ ତଳେ କେଉଁଠି ନା କେଉଁଠି ଏକ ଅଫକାର ସର୍ବଦା ଆତ୍ମଗୋପନ କରି ରହିଥାଏ । ଆପଣାକୁ ଯୋଗ୍ୟରୁ ଯୋଗ୍ୟତର କରି ପୂର୍ଣ୍ଣରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣତର ଭାବରେ ଦେଇପାରିବା ଯଦି ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବାର ନିର୍ବାଚିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ମାନଦଣ୍ଡ ହୁଏ, ତେବେ ନିରାଶ ହେବାଲାଗି ସମୟ କାହିଁ ?

ସବୁବେଳେ ଖୁସୀ ରହିବା ପାଇଁ ନାନା ଉପାୟ ମଧ୍ୟରୁ ମୋ'ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇଟିର କଥା ମନେପଡ଼ୁଛି । ଆମଠାରୁ ଅଧିକ ଦୁଃଖୀ ଏହି ସଂସାରରେ ଅଛନ୍ତି, ତେଣୁ ମୁଁ କାହିଁକି ଦୁଃଖୀ ହେବି ସେମାନେ ଥାଉ ଥାଉ ? ଦ୍ଵିତୀୟ ଉପାୟଟି ହେଉଛି, ଜୀବନରେ ପ୍ରଧାନତଃ

ଏକ କୃତଜ୍ଞ ହୋଇ ରହିବାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପୋଷଣ କରି ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବା । ମାଆଙ୍କର 'ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ଉତ୍ତର' ଆପଣ ପଢ଼ିବେ-- ନିଜ ସଂଶୟ ଗୁଡ଼ାକର ଅନେକ ସମାଧାନ ପାଇଯିବେ ।

୧୫୪/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଉମାଶଙ୍କର ବେହେରା, ବ୍ରହ୍ମପୁର

କଟକ, ୨୨/୦୩/୭୯

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଚିଠିରୁ ତୁମେ ଗାତ ଗାଇପାର ବୋଲି ମୁଁ ଜାଣି ସାରିଥିଲି । ଗାତ ଗାଇବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ତୁମେ ଛବି ଆଙ୍କିପାରୁଛ, ରେଡ଼କ୍ରସରେ ମିଶିଛ, ନିଜେ ଗାତ ବି ଲେଖୁଛ । ଏସବୁ ପ୍ରକୃତରେ ଖୁସୀ କଥା ।

ଶ୍ରୀଷ୍ଟରୂପୀ ହେଲେ ତୁମେ କଟକ ଆସିବ ଓ ଏଠାରେ ତୁମ ସହିତ ଦେଖାହେବ, ଏକଥା ଶୁଣି ଭାରି ଆନନ୍ଦ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ତା'ପୂର୍ବରୁ ଯଦି ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯାଏ, ତେବେ ସାଙ୍ଗହୋଇ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମ ଘରକୁ ଯିବା । ଖୁସୀ ହୋଇ ଦେଖିଲେ ମଣିଷଆଖୁକୁ ଚାକଘର କି କୋଠାଘର କିଛି ଦିଶେନାହିଁ, କେବଳ ସିଏ ଯାହାକୁ ଚିହ୍ନିଛି, ସିଏ ତାକୁ ନିଜ ଘରକୁ ଡାକି ନେଇଛି, ତାହାରି ମୁହଁଟି ଦିଶେ ।

ତୁମେ ଏସବୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ପାରୁଛ, ତା'ର ଅର୍ଥ ତୁମେ ଏସବୁ କଥା ମନ ଭିତରେ ଭାବୁଛ । ଏସବୁର ଉତ୍ତର କ'ଣ ହେବ, ତୁମେ ନିଜେ ଭାବି ମୋ' ପାଖକୁ କିଛି ଲେଖିବ । ତା'ପରେ ମୋ'ର ଯାହା କହିବାର କଥା, ମୁଁ ଲେଖିକରି ତୁମକୁ ଜଣାଇବି । ଏହିପରି ଆମେ ଦୁହେଁ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଭାବିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଦେବା । ତୁମେ ସବୁବେଳେ ଖୁସି ଆଅ ଓ ଖୁସିରେ ସବୁକାମ କରୁଥାଅ । ଯଦି ପୃଥିବୀଯାକର ମଣିଷ ସେହିପରି ଖୁସି ରହୁଥାନ୍ତେ ଓ ଖୁସିରେ ସବୁକାମ କରୁଥାନ୍ତେ, ତେବେ ପୃଥିବୀଟା କିପରି ଅଲଗା ପ୍ରକାରର ହୋଇଥାନ୍ତା କହିଲ ?

୧୫୫/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ପି. ପ୍ରଭାକର ରାଓ, ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ

କଟକ, ୨୨/୦୩/୭୯

ତୁମ ଆଶିଷ ସାର୍ ତୁମକୁ ମୋ' ଠିକଣା ଦେବାରୁ ତୁମେ ଏତେ ଖୁସୀ ହୋଇ ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖିଲ, ସେଥିଲାଗି ମୋ'ର ଅନେକ ଧନ୍ୟବାଦ ଜାଣିବ ।

ତୁମେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଡେଲୁଗୁ ଭାଷା ମଧ୍ୟ ଜାଣିଛ କି ନାହିଁ ? ଡେଲୁଗୁରେ କେତେ ଭଲ ଭଲ ବହି ଅଛି, ଡେଲୁଗୁ ଜାଣିଲେ ସେସବୁ ପଢ଼ିପାରିବ । ଯେତେ ଅଧିକ ଭାଷା ଜାଣିବ, ସେତେ ଅଧିକ ବହି ପଢ଼ିପାରିବ । ପୃଥିବୀରେ ଆଉ କାହାକୁ ପର ବୋଲି ଲାଗିବ ନାହିଁ ।

ମୋତେ ତୁମେ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଛ, ଆଶିଷସାର୍ ସେଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେଇପାରିବେ । ଏଥର ତୁମେ ନିଜ ବିଷୟରେ ମୋତେ ନାନା କଥା କହିବ । ତୁମ ପାଠପଢ଼ା, ତୁମ ଗାତ ଗାଇବା, ଛବି ଆଙ୍କିବା ଓ ଖେଳ ଖେଳିବା ଜାଣିଛ କି ନାହିଁ, ଇତ୍ୟାଦି । କେବେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଗଲେ ତୁମ ସହିତ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖାହେବ ।

୧୫୬/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅରୁଣ କୁମାର ମିଶ୍ର, ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ

କଟକ, ୨୨/୦୩/୭୯

ତୁମେ ଏତେ ପିଲା ଏଡ଼େ ଖୁସୀ ହୋଇ ମୋ' ଠିକଣା ନେଇ ମୋ ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖୁଛ, ଏହା ମୋତେ କେତେ ଯେ ଆନନ୍ଦ ଦେଉଛି, ସେକଥା ତୁମକୁ କ'ଣ କହିବି ? କେବେ ଥରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଗଲେ ତୁମମାନଙ୍କ ସହିତ ମୋ'ର ଦେଖା ହେବ ଓ ସବୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବ, ତାହା ମୋତେ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦ ଦେବ ।

ତୁମର ବଗିଚା ବିଷୟରେ ତୁମେ କେଡ଼େ ଖୁସି ହୋଇ ସବୁକଥା ଲେଖିଛ । ତୁମେ ନିଜେ ଯଦି ସେହି ବଗିଚାରେ କାମ କରୁଥିବ, ତେବେ ତୁମକୁ ଆହୁରି ଖୁସି ଲାଗୁଥିବ । ଯେଉଁ ଦିନ ନୂଆ ଫୁଲଟିଏ ଫୁଟୁଥିବ, ସେଦିନ ମନ କେଡ଼େ ଉତ୍ତୁକୁ ଲାଗୁଥିବ; ଯେଉଁଦିନ କିଏ ଫୁଲଟିଏ ଛିଡ଼ାଇ ନେଇ ଯାଉଥିବ, ସେଦିନ କେତେ ଦୁଃଖ ଲାଗୁଥିବ ।

ମୋତେ ପଚାରିଥିବା ପ୍ରାୟ ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ତୁମେ ଆଶିଷ ସାର୍ବଜ୍ଞ ଠାରୁ ପାଇବ । ବାକୀ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ମୁଁ ଦେଖାହେଲେ ଦେବି । ଏଥର ତୁମେ ନିଜ ବିଷୟରେ ମୋତେ କିଛି ଲେଖ । ତୁମର ଭଲ ଭଲ ଗୁଣ, ତୁମର ପାଠପଢ଼ା ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

୧୫୭/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଟି. ସୁଧାକର, ବ୍ରହ୍ମପୁର

କଟକ, ୨୪/୦୩/୭୯

ତୁମମାନଙ୍କୁ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତୁମମାନଙ୍କର ଚିଠି ପାଇ ତୁମେମାନେ ସତେ ଯେପରି ଅନେକ ଦିନର ଚିହ୍ନା ବୋଲି ଲାଗୁଛି । ଫସାର ଭିତରେ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ଭାରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ନୁହେଁ କି ?

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷକୁ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ବୋଲି ଭାବେ । ତା'ର ବାସନା ରହିଛି । ନିଜ ଜୀବନରେ ସେହି ବାସନାକୁ ସେ କେତେ କୁଆଡ଼େ ଚହଟାଇ ଦିଏ । ପିଲାବୋଲି ତୁମେ ନିଜକୁ କେବେହେଲେ ଛୋଟ ଭାବିବ ନାହିଁ । ସବୁ ମଣିଷ ପିଲାହୋଇ ଫସାରକୁ ଆସନ୍ତି, ପିଲାକୁ ବଡ଼ ହୁଅନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ବାସନାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି, ଚିହ୍ନି । ତୁମ ନିଜ ଭିତରେ ବି ସେହିପରି କେତେ କେତେ ବାସନା ରହିଛି । ସେହି କଥା ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କର ଓ ଫୁଲଟି ପରି ଫୁଟିଉଠି ବାସ ଚହଟାଇ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର ।

ତୁମେ ପଚାରିଥିବା ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ତୁମେ ଆଶିଷ ସାର୍ବଜ୍ଞ ପାଖରୁ ପାଇବ । “ଆପଣଙ୍କୁ କ'ଣ ଭଲ ଲାଗେ ?” ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରଟି ମୁଁ ଏହିଠାରେ ଦେଉଛି । ମୋତେ ସବୁଠାରୁ ସାଙ୍ଗ ଭଲ ଲାଗନ୍ତି । ଯିଏ ଫସାରରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗକରି ନେଇପାରେ, ଭଗବାନଙ୍କୁ ବି ସାଙ୍ଗ କରି ନେଇପାରେ, ସେଇ ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ।

୧୫୮/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଏମ୍. ସତ୍ୟେଶ କୁମାର ପାତ୍ର, ବ୍ରହ୍ମପୁର

କଟକ, ୨୪/୦୩/୭୯

ତୁମର ପରୀକ୍ଷା ଆଉ ଅଳ୍ପ ଦିନ ରହିଲା । ତେଣୁ ତୁମେ ସେଥିଭାରି ବିଶେଷ ପଦ୍ମାପଦ୍ମ କରୁଛ, ମୁଁ ସେକଥା ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝିପାରୁଛି । କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ ଖୁସି ହୋଇ ପାଠପଢ଼ିବା ଉଚିତ । ପାଠକୁ କେବେହେଲେ ଭୟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଖୁସି ହୋଇ ପାଠ ପଢ଼ିଲେ କଠିନ ପାଠ ମଧ୍ୟ ସହଜ ହୋଇଯାଏ । ପାଠ ଭଲଭାରିବା ବି ଉଚିତ । ଖେଳ ଯେମିତି ଭଲ ଲାଗେ, ପାଠ ବି ସେହିପରି ଭଲ ଲାଗିବା ଉଚିତ ।

ପାଠରେ ତୁମକୁ କେଉଁ ବିଷୟ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଭଲ ଲାଗେ ? ତୁମେ ବଡ଼ ହେଲେ କ'ଣ ହେବ ବୋଲି ଜାଣୁଛ ? ତୁମେ ଯେଉଁ ଦୁଇପଦ କବିତା ଲେଖିଛ, ତାହା ମୋତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗିଲା । ତୁମେ ଚେଷ୍ଟାକଲେ କେତେ ବଢ଼ିଆ ବଢ଼ିଆ କବିତା ଲେଖିପାରିବ । ନିଜେ ଅନେକ ଭଲ କବିତାବହି ପଢ଼ିଲେ ଅନେକ ସମୟରେ କବିତା ଲେଖିବାକୁ ମନ ହୁଏ ।

୧୫୯/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଇବାନୀ ଶଙ୍କର ଦାଶ, ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ (କ) ରୋଲ୍ ନଂ - ୧୯

କଟକ, ୨୪/୦୩/୭୯

ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖିଲା, ସେଥିଭାରି ମୁଁ ତୁମ ପାଖରେ ରଣୀ । ମୋ'ର ଅନୁରୋଧ ତୁମେ ମୋ' ପାଖକୁ ନିୟମିତ ଚିଠି ଦେବ । ତୁମଠାରୁ ଚିଠି ପାଇଲେ ପ୍ରତିଥର ମୋତେ କେତେ ଭଲ ଲାଗିବ ।

ତୁମେ ଡିବେଟକୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସିଥିବ ଓ ଖୁବ୍ ଭଲଭାବରେ ସେଥିରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବ ବୋଲି ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛି । କେଉଁ ବିଷୟରେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା, ମୋତେ ଲେଖିବ । ତୁମର ଆହୁରି ଅନେକ ଭଲ ଗୁଣ ମଧ୍ୟ ଥିବ । ତେଣୁ, ତୁମକୁ ଜାଣିଲେ ଯେକୌଣସି ମଣିଷର ମନ ଭାରି ଖୁସି ହେବ । ମୋ'ର ମନ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଭାରି ଖୁସି ହୋଇଗଲା ।

ମୋ' ମାସ ୧୬ ରୁ ୧୮ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖଲିକୋଟ କଲେଜରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗଦେବା ସକାଶେ ମୋ'ର ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯିବାର ଅଛି । ସେତିକି ବେଳେ ତୁମକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖିବି । ଦୁହେଁ ମିଶି କେତେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବ । କିନ୍ତୁ ତା' ପୂର୍ବରୁ ତୁମେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଚିଠି ଦେଉଥିବ । ମନ ଖୋଲିକରି ମୋ ପାଖକୁ ସବୁକଥା ଲେଖିବ । କୌଣସି ସଙ୍କୋଚ କରିବ ନାହିଁ ।

୧୬୦/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଉମାଶଙ୍କର ବେହେରା, ବ୍ରହ୍ମପୁର

କଟକ, ୨୬/୦୩/୭୯

ଏତେ ପିଲା ଆଶିଷ ସାର୍ବଜ୍ଞ ଠାରୁ ଠିକଣା ନେଇ ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତୁମର ଚିଠି ମୋତେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦ ଦେଉଛି । କାହିଁକି, ମୁଁ ସେ କଥା କହି ପାରିବି ନାହିଁ । ତୁମର ମନ ଏକାବେଳେକେ ଅନ୍ୟ ରକମର । ତୁମର ହୃଦୟଟା ବଡ଼ ନିର୍ମଳ । ତା'ପରେ ତୁମେ ଗାତ ଗାଇପାର, ଛବି ଆକିପାର । ଏଡ଼େ ଖୁସି ହୋଇ ନିଜର ମନ ଭିତରର ପ୍ରଶ୍ନ

ଗୁଡ଼ିକୁ ପଚାରିପାର । ଏଡ଼େ ଚମତ୍କାର ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ଭାବି ପଚାରିପାର । ସଂସାରରେ ଅନେକ ମଣିଷ ଏସବୁ କିଛି ଭାବନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଏଇ ପିଲାବୟସରୁ ଏସବୁ ଭାବି ପାରିଲଣି । ଏହା କଦାପି ସାମାନ୍ୟ କଥା ନୁହେଁ । ଏଥିରୁ ବୁଝିପାରିବ, ତୁମର ଚିଠି ପାଇ ତୁମେ ଲେଖୁଥିବା କଥାଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ିବାକୁ ମୋତେ ବିଶେଷ ଭଲ ଲାଗେ । ମୋତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ । ମନ ହୁଏ, ତମ ସାଙ୍ଗରେ ସିଧା ମୋହନା ଚାଲିଯାଆନ୍ତି, ସେଇଠି ଆମେ ଦୁହେଁ ଗାଆଁ ପାର ହୋଇ ହାଲଗୁଲର ବଡ଼ କୋଠାଟା ପାର ହୋଇ ଆହୁରି ସେପାଖକୁ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତେ, ଏବଂ ତୁମେ ମୋତେ ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି । ଏଣିକି ମୁଁ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରେ ସବୁବେଳେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବି, ସିଏ ତୁମର ଏହି ମନ ଓ ହୃଦୟକୁ ଚିରଜୀବୀ କରି ରଖୁଥାନ୍ତୁ, ତୁମର ଆଖିକୁ ସିଏ କେତେ କୁଆଡ଼େ ଲମ୍ବାଇ ରଖୁଥାନ୍ତୁ ; ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ହେବାପାଇଁ ତୁମକୁ ବଳ ଦିଅନ୍ତୁ, ସାହସ ଦିଅନ୍ତୁ । ବଡ଼ଭାଇ ହିସାବରେ ତୁମକୁ ଏଥିରେ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିଲେ ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ଭାରି ଖୁସି ହେବି, ତୁମର ପାଖେ ପାଖେ ରହିଥିବି, ତୁମେ ମୋ'ର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ିବା ମାତ୍ରକେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପହଞ୍ଚି ଯାଉଥିବି ।

ତୁମେ ଆହୁରି ଭଲ କରି ପାଠପଢ଼ । ଏହି ସଂସାରରେ ଅସରନ୍ତି ପାଠ ରହିଛି । ତୁମେ ସେସବୁକୁ ପଢ଼ିବାଲାଗି ଏଇଦିନୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଅ । ସେଥିଲାଗି ଦେହରେ ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତି ରହିଥିବା ଦରକାର । ସବୁବେଳେ ସୁସ୍ଥ ରହିଥିବା ଦରକାର । ଜୀବନଯାକ ସୁସ୍ଥ ଓ ସବଳ ରହିପାରିବାର ମୂଳଦୁଆ ଏଇ ପିଲାଦିନୁ ପଢ଼ିବା ଦରକାର । ମୁଁ ଯାହାସବୁ ଲେଖୁଛି, ସେସବୁ ପଢ଼ି ତୁମେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଭାବିବ, ଏବଂ ତୁମର ମନର ଭାବନାଗୁଡ଼ିକୁ ମୋ' ପାଖକୁ ଲେଖିବ । ତୁମ ସହିତ ଦେଖାହେଲେ ମୁଁ ଆଗ ତୁମର ଛବିଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖିବି, ତୁମଠାରୁ ଗାତ ଶୁଣିବି । ସୁବିଧା ହେଲେ ତୁମକୁ ନିଜେ ବି ଗାତ ଶୁଣାଇବି । ସତ କଥା କହୁଛି, କିନ୍ତୁ ମୋର ବି ଅନୁରୋଧ ରହିଲା, ଅନ୍ୟ ସାଧାରଣ ପିଲାଙ୍କଠାରୁ ଦଶଗୁଣ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଓ ଖୁସିରେ ତୁମେ ପାଠ ପଢ଼ିବ, ଛବି କରିବ । ତୁମ କଥା ଶୁଣିଲେ ଯେପରି ସବୁବେଳେ ମନ କୁଣ୍ଠେମୋଟ ହୋଇ ଉଠୁଥିବ ।

ତୁମ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଆଉ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଅଲଗା କ'ଣ ଉତ୍ତର ଦେବି ? ତୁମେ ତ ସବୁବେଳେ ଏଠି ମୋ' ପାଖେ ପାଖେ ରହିଛ ବୋଲି ମୋ'ର ମନେ ହେଉଛି । ମୁଁ ପଚାରୁଛି, ତୁମେ ଉତ୍ତର ଦେଉଛ ଏବଂ ତୁମେ ପଚାରୁଛ, ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେଉଛି ।

୧୬୧/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷପାଠୀ, ବ୍ରହ୍ମପୁର

କଟକ, ୩୦/୦୩/୭୯

ଚାରିଦିନ ଲାଗି ପୁଣି ବୁଲିବା ଯୋଗ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏଥର ପାଟଣାଗଡ଼ ଓ ବଲାଙ୍ଗୀର ଆଡ଼େ । ଭାବିଥିଲି ତେଣୁ ସମୟ କରି ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେଇ ପାରିବି । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମେଳରେ ସମୟ ଗୁଡ଼ାକ କୁଆଡ଼େ କଟିଗଲା, ଆପଣଙ୍କ ଲାଗି ସମୟ କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଖାସ୍ ନିଜଲାଗି ମୋତେ ସମୟ ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମେ ଖବର ଗୁଡ଼ାକ, 'ଡେନ୍‌ମାର୍କ ଚିଠି' ଯଦି ନିତ୍ୟାନନ୍ଦବାବୁ ଛାପିପାରନ୍ତି, ତେବେ ତାହା କେଡ଼େ ଖୁସିର କଥା ହେବ । ମୋ'ର ଯେଉଁ ବହିଗୁଡ଼ାକ ଆଉ ମିଳୁନାହିଁ,

ସେଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ପ୍ରକାଶନ ସକାଶେ ମୁଁ କୌଣସି ଜଣେ ବଦାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶକଙ୍କୁ ମନେ ମନେ ଖୋଜୁଛି । ମାତ୍ର ସାହସ କରି କାହାକୁ ନିଜେ କହି ପାରୁନାହିଁ । ବିନୋଦିନୀ ଉଦ୍‌ବାସନାଥଙ୍କର ‘ଚୋଖେର ବାଲି’ର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ । ନେସନାଲ୍ ବୁକ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ ମୋ ଦ୍ଵାରା ଅନୁବାଦ କରି ଛାପିଛି । ବହିଟି ଗ୍ରନ୍ଥମୟରେ ମିଳୁଛି । ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କର ରଚନାବଳୀ ୪୫ଶ ‘ସମାଜ’ ଦ୍ଵାରା ଛାପିଛି । ‘ଜାତିରେ ମୁଁ ଯବନ’ ଛାପାକାମ ଏଠାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ।

ପିଲାମାନଙ୍କର ଚିଠି ଆସିବା ବଢ଼ୁଛି । ଏଣିକି ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପରସ୍ପରଠାରୁ ଅଲଗା କରି ଚିହ୍ନିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ପିଲା ହେଲେ ବି ମଣିଷ ମାତ୍ରକେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଏକ ସତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ, ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସେହିପରି ସତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଚିହ୍ନିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ସେମାନଙ୍କର ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ ମୋତେ ଏହି ଚିହ୍ନିବାରେ ବାଟ ଦେଖାଉଛି । ଏହିପରି ସତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଚିହ୍ନିବା ଦ୍ଵାରା ହିଁ ଅନ୍ତରଙ୍ଗତା ବଢ଼େ ।

ଯିଏ ନିଜେ କେବେ ହେଲେ କୌଣସି ଆନନ୍ଦ ପାଇନାହିଁ, ଏପରି ମଣିଷ କେହି ଅଛନ୍ତି କି ? ଏପରି ଯିଏ କହେ, ସିଏ ଅନେକ ସମୟରେ କୃପଣ ହୋଇ ଯେପରି କହିଥାଏ । ଯିଏ କେବେ ଆନନ୍ଦ ପାଇଛି ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦୁଃଖରେ କମ୍ ଆନନ୍ଦ ପାଇଛି ବୋଲି ଭାବୁଛି, ଗୋଟିଏ ଅନ୍ୟଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କରି ଦେଖିଲେ ଅନ୍ୟକୁ ଆନନ୍ଦ ଦେବାଲାଗି ତା’ର ଏକ ବିଶେଷ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ନିଜକୁ ଯଥାର୍ଥରେ ଆପଣାର କରି ପାରିଲେ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ସହଜରେ ଆପଣାର କରି ହୋଇଥାଏ ।

୧୬୨/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଜୀବନାନନ୍ଦ ଦାଶ

କଟକ, ୩୦/୦୩/୭୯

ତୁମେ ଭଲ ପାଠ ପଢ଼ୁଛ, ସେକଥା ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଭାରି ଖୁସି ହେଲି । ଆଗକୁ ଆଗକୁ କେତେ ବଡ଼ ପାଠ ରହିଛି । ଏହିଦିନୁ ସାହସର ସହିତ ପାଠ ଭିତରକୁ ପଶିଯିବା ଉଚିତ । ପାଠକୁ ଡରିଲେ ପାଠ ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ଡରାଇବ ।

ତୁମେ ଆଉ ଟିକିଏ ବଡ଼ ହୁଅ, ମୋ ବହିଗୁଡ଼ିକୁ ବି ପଢ଼ିବ । ମୁଁ ତ ମାତ୍ର କେତେଟା ଭାଷା ଜାଣେ, ତୁମେ ବଡ଼ ହେଲେ ଆହୁରି କେତେକେତେ ଭାଷା ଜାଣିବ । କେତେ ଭାଷାର କେତେ ବହି ପଢ଼ିପାରିବ । ନିଜେ ମଧ୍ୟ କେତେ ବହି ଲେଖି ପାରିବ । ସମସ୍ତେ ପଢ଼ି କେତେ ଖୁସି ହେବେ ।

ତୁମେ ମୋତେ ଯେଉଁସବୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଛ, ଆଶିଷ ସାର୍ ଓ ଅନ୍ୟ ସାର୍‌ମାନେ ତୁମକୁ ତାହାର ଉତ୍ତର ଦେଇପାରିବେ । ତା’ନହେଲେ, ମୁଁ ଯେବେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯିବି, ସେତେବେଳେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଛକରେ ତୁମ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଖୋଜିବାକୁ ଆମେ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ।

୧୬୩/ କୁମାରୀ ସମ୍ବତ୍ତା ଦାଶ

କଟକ, ୦୪/୦୪/୭୯

ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେବା ସକାଶେ ତୁମେ ମୋ'ର ଠିକଣା ନେଇଛ ବୋଲି ଆଶିଷଭାଇ ମୋ' ପାଖକୁ ଲେଖୁଥିଲେ । ତେଣୁ, ତୁମଠାରୁ ଚିଠି ଆସିବ ବୋଲି ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି ।

ତୁମ ବଗିଚାରେ ଏତେପୁଲ ଓ ଫଳଗଛ ଲାଗିଛି, ଶୁଣି ପ୍ରକୃତରେ ଭାରି ଲୋଭ ଲାଗୁଛି । ସେଥିରେ କାମ କରିବାକୁ ତୁମକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ଲାଗୁଥିବ । ତୁମେ ମୋତେ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନମାନ ପଚାରିଛ, ଆଶିଷଭାଇଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ସେ ସେଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେଇଦେବେ । ପରୀକ୍ଷାଲାଗି ଏବେ ଖୁବ୍ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରୁଥିବ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରୁଛି ।

ଉମାଶଙ୍କରର ଚିତ୍ର କେବେ ଆସିବ ବୋଲି ମୁଁ ଚାହିଁ ରହିଛି ।

୧୬୪/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ନିର୍ମଳ କୁମାର ବେହେରା

କଟକ, ୦୪/୦୪/୭୯

ତୁମର ଚିଠି ମୁଁ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ପାଇଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଏହି କେତେଦିନ ମୋତେ ନାନାସ୍ଥାନକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ପ୍ରଥମେ ବଲାଙ୍ଗିର ଓ ପାଟଣାଗଡ଼ ଯାଇଥିଲି । ସେଠାରୁ ଫେରି ବାରିପଦା ଗଲି । କାଳି ରାତିରେ ବାରିପଦାରୁ ଫେରିଲି ।

ତୁମେ ମଝିରେ ମଝିରେ କଟକ ଆସୁଛ ବୋଲି ଜାଣିଲି । ଯଦି କେବେ ରବିବାର ଦିନ କଟକ ଆସୁଥାଅ, ତେବେ ତୁମ ପିଉସାଙ୍କୁ କହିବ, ତୁମକୁ ମାତୃଭବନ ନେଇଯିବେ । ଚୂନଭାଟି କେନାଲ ଏପାଖରେ ଓ ମାତୃଭବନ କେନାଲ ସେପାଖରେ । ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରବିବାର ଉପରଓଳି ସାଢ଼େ ୫ଟାରୁ ସାଢ଼େ ୭ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଠାରେ ଥାଏ । ସେଠାରେ ଏକ କୁସ୍ ହୁଏ । ତୁମେ ସେତିକିବେଳେ ସେଠାକୁ ଆସିଲେ ମୋତେ ପାଇବ ।

ପରୀକ୍ଷା ନିକଟ ହୋଇଆସିଲାଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତେ ଭାରି ଜୋରସୋରରେ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରୁଥିବେ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରୁଛି ।

୧୬୫/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ

କଟକ, ୦୭/୦୪/୭୯

ବଲାଙ୍ଗୀର ଓ ପାଟଣାଗଡ଼ରୁ ଫେରି ମୁଁ ବାରିପଦା ଓ ବେତନଟୀ ଯାଇଥିଲି । ତେଣୁ ଫେରି ଆପଣଙ୍କର ଚିଠି ପାଇଲି । ତେଣୁ, ପିଲାମାନଙ୍କର ଚିଠି ଆସିବା କେତେଦିନ ହେଲା ପ୍ରାୟ ବନ୍ଦ ଅଛି । ସମ୍ଭବତଃ ପରୀକ୍ଷା ପାଖହୋଇ ଆସିଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ମନ ସେଇ ଆଡ଼କୁ ଅଧିକ ଚାଲିଯାଇଛି । ନା- ଉଦ୍‌ହରୁଡ଼ାକରେ ଆଉ କୌଣସି କାରଣୁ କ୍ଷୀଣତା ଆସିଲା ନାହିଁ ତ ?

ମୋ'ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପ୍ରାପ୍ୟ ବହିଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃମୁଦ୍ରଣ ବିଷୟରେ ଆପଣ ଏତେ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ସହିତ ଭାବୁଛନ୍ତି, ସେଥିଲାଗି ମୁଁ କୃତଜ୍ଞ । ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ଠାରୁ ଆପଣ ଏହି ଦିଗରେ ଏକ ସମ୍ପତ୍ତିର ସୂଚନା ମଧ୍ୟ ପାଇଲେଣି, ତାହା କିଛି କମ୍ କଥା ନୁହେଁ । ଖଳିକୋଟ କଲେଜରୁ 'ଡ଼େନ୍‌ମାର୍କ ଚିଠି' ବହିଟି ପାଇଲେ କି ? ସେଥିରେ ଆଗରୁ ରହିଥିବା ମୁଦ୍ରଣଦୋଷ

ଗୁଡ଼ିକର ସଂଶୋଧନ କରିଦେବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ, ପ୍ରେସ୍‌କୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସେଇଟିକୁ ମୋର ଅରେ ଦେଖିନେବା ଉଚିତ ।

ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ବାବୁ ସମ୍ପତ୍ତ ହେଲେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଆଗ ଯେଉଁ ବହିଗୁଡ଼ିକୁ ଛାପିବାଲାଗି ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି : ୧/ ଜୀବନ ବିଦ୍ୟାଳୟ (ଦୁଇଟି ଯାକ ଭାଗକୁ ପାଇକାରେ ଗୋଟିଏ ଖଣ୍ଡରେ ଛାପିଲେ ତା' ଅଧିକ ସୁଦୃଶ୍ୟ ହେବ), ୨/ ଶିକାତୀର୍ଥ, ୩/ ଜଙ୍ଗଲଚିଠି, ୪/ ଶିକା ଓ ଶାକଗ୍ରାମ ଏବଂ ୫/ ସାଗରପଥ ।

‘ମା ନିଷାଦ’ ବଡ଼ ହୋଇଯିବାରୁ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ହେଉଁ ପ୍ରବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସଂଗ୍ରହ ରୂପେ ବାହାର କରିବାର କଥା । ସେହି ପ୍ରବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକୁ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦବାବୁ କେବେ କଟକ ନେଇ ଆସିଲେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଆଉଥରେ ଦେଖି ସଜାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି ଓ ତାହା ପ୍ରେସ୍‌ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପାରନ୍ତା । ଏକଥା ଆପଣ ଦୟାକରି ତାଙ୍କର ସ୍ମରଣ କରାଇ ଦେବେ ।

୧୯୨୩ ମସିହାର ରଜତ-ଜୟନ୍ତୀ ‘ଡ଼ଗର’ କଥା ଏଥର ଆପଣ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିବାରୁ ମୋ’ର ପୁଣି ଆଉଏକ ଲୋଭ ଜାତ ହୋଇଛି, ଅର୍ଥାତ୍ ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ନିରସ କାମ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି । ମୋ’ର ଯେତେଦୂର ମନେ ପଡ଼ୁଛି, ସେଥିରେ ମୋ’ର ଗୋଟିଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ବାହାରିଥିଲା, ସମ୍ଭବତଃ ଶିକ୍ଷାର କୌଣସି ଏକ ଦିଗର ଆଲୋଚନା କରି । ଆପଣ ସେଇଟିକୁ ମୋ ଲାଗି ଉତ୍ତରାଇ ଦେଇପାରିବେ କି ? ପ୍ରେସ୍‌ର ସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତାହାକୁ କାରଜର ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ପରିଷ୍କାର ଓ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ ଉତ୍ତାରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମାତ୍ର ଆଗ ଆପଣଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା ସରିବ, ତା’ପରେ ଯାଇ ଏକଥା ହେବ ।

ବଳରାମ ଦାସଙ୍କର ‘ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା’ ଶାନ୍ତିନିକେତନ ଛପାଇଛନ୍ତି । ତାହା ଏବେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ୟ, ସେରମାନଙ୍କଠାରୁ ତାହା ସିଧା ମିଳିପାରିବ । ‘ଆଲୋକର କବି ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ’ର ଲେଖାଗୁଡ଼ିକୁ ମୁଁ ଅନୁବାଦ କରିଛି । ଏଥିରେ ମୋ’ ନିଜର ଲେଖା ନାହିଁ । ଏଇ ବହିର ବଜ୍ରଜା ଏବଂ ଜଂରାଜା ସଂସ୍କରଣରେ ମୋ’ର ଲେଖା ରହିଛି । ଏସବୁ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପ୍ରେସ୍, କଟକ-୭୫୩୦୦୨ ରୁ ମିଳିପାରିବ ।

ଶ୍ରୀ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଗୁପ୍ତଙ୍କର ରଚନାବଳୀ ଆପଣ ପଢ଼ିବେ, ନିଜେ କିଣିବେ, ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦର କଥା । ମାତ୍ର ତା’ ସହିତ ଆପଣ ମାଆଙ୍କର Complete works (ମୋଟ ୧୫ଖଣ୍ଡ, ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ୮ଖଣ୍ଡ ବାହାରି ସାରିଲାଣି) ମଧ୍ୟ ପଢ଼ନ୍ତୁ । ସେଥିରୁ ନିଜର ଅନେକ ଧାରଣା ପରିଷ୍କାର ହୋଇଯିବ । ଏହି ପଦରଖଣ୍ଡ ଯାକର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ମଧ୍ୟ ଛାପିବାର ଯୋଜନା ରହିଛି । ଇତିମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ୫ଖଣ୍ଡର ଅନୁବାଦ କରି ପଣ୍ଡିତେରୀ ନବଜ୍ୟୋତି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଦେଇ ଆସିଛି ।

ନିଜକୁ ଯଥାର୍ଥରେ ଆପଣାର କରିପାରିଲେ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ସହଜରେ ଆପଣାର କରିହୁଏ, -ଏହା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଏବଂ ମନଃଶାସ୍ତ୍ର ଉଭୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସତ । କେବେ ଦେଖାହେଲେ ଆମେ ଏହି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । ମାଆଙ୍କ ରଚନାବଳୀରୁ ମଧ୍ୟ ଏହାର ସହଜ ଉଦ୍ଧର ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ମିଳିଯିବ । ଏହି କଥାଟିକୁ ଆପଣ ଯେପରି

ବୁଝିବେ, ସେଥିପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ରଖୁଛି, “ନିଜକୁ ଦୃଶ୍ୟ କରୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ନିଜକୁ ଭୟ କରୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ନାନା କାରଣରୁ ନିଜ ଭିତରେ ଦୃଢ଼ୀକୃତ ବା ଅନେକଖଣ୍ଡ ହୋଇ ରହିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ କେବେହେଲେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆପଣାର କରିପାରିବା କି ?”

ଖଲ୍ଲିକୋଟ କଲେଜକୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସର୍ବେଶ୍ୱର ଦାସ ଜଂଗାଜୀ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଅଧ୍ୟାପକ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ସିଏ ମୋ’ର ବଡ଼ଭାଇ ତୁଲ୍ୟ । ଆପଣ ତାଙ୍କ ସହିତ ନିଜର ପରିଚୟ କରାଇନେବେ । ସିଏ ବି ସେଠାରେ ଏକୃତିଆ ରହୁଛନ୍ତି । ପରିବାର ଏଠାରେ । ତେଣୁ, ସିଏ ମଧ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ ସୁହୃଦ୍ ଖୋଜୁଥିବେ ।

ପ’ରଦିନ ପୁଣି ଉଦ୍ରକ ଯିବି । ଏହିପରି ବେଶ୍ ବୁଲାବୁଲି ଲାଗିଛି । ତେଣୁ ଫେରିବାବେଳକୁ ଆପଣଙ୍କର ଚିଠି ପାଇଥିବି ବୋଲି ଆଶା କରୁଛି । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମୋ’ର ଅନେକ ସ୍ନେହ ଦେବେ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଏପରି ହୋଇଗଲାଣି ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଚିଠି ନ ଆସିଲେ ମୋତେ ବି ଖରାପ ଲାଗୁଛି । ଏହାହିଁ ଆତ୍ମୀୟତା ।

୧୬୬/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷପାଠୀ

କଟକ, ୧୬/୦୪/୭୯

ଉଦ୍ରଖରୁ ଫେରି ଆପଣଙ୍କର ଚିଠି ପାଇଲି । ଏହାମଧ୍ୟରେ ପିଲାମାନଙ୍କଠାରୁ ଅନେକ ଚିଠି ପାଇଛି । ସମୟକରି କ୍ରମେ କ୍ରମେ ସେଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେଉଛି । ଯେଉଁମାନେ ଚିଠି ଲେଖିନାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ପରୀକ୍ଷାକ୍ରମୀତ ପଢ଼ାପଢ଼ି ସକାଶେ ଲେଖୁ ପାରିନାହାନ୍ତି ।

ଏମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ଯେତେ ଜାଗାକୁ ଯାଇଛି, ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ବାରିପଦାକୁ ଏକ ସାହିତ୍ୟ-ସମ୍ମିଳନୀ ସକାଶେ ଯାଇଛି । ସେଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ସମ୍ମିଳନୀରେ ଉଦ୍‌ଯାପନ ଉତ୍ସବର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ମୋତେ ଯିବାପାଇଁ କହିଥିଲେ । ମାତ୍ର ତା’ଛଡ଼ା ଆଉ ଯେତେ ଜାଗାକୁ ଯାଇଛି, ପାଠକ୍ରମ ଓ ସ୍କୁଲ କାମରେ ଯାଇଛି । ପାଟଣାଗଡ଼ ଓ ବଲାଙ୍ଗୀର ପାଠକ୍ରମ କାମରେ ଯାଇଥିଲି । ବଲାଙ୍ଗୀରରେ ଆଗାମୀ ଜୁଲାଇଠାରୁ ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ବୋଲି ସେମାନେ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି । ବେତନଟୀରେ ଫେବୃଆରୀ ୨୧ରୁ ସ୍କୁଲ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଛି । ସେଦିନ ମୁଁ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲି । ତା’ପରେ ଆଉପରେ ମଧ୍ୟ ସେଠାକୁ ଯାଇଛି । ଉଦ୍ରକରେ ଦୁଇଦିନ ଲାଗି ବାଲେଶ୍ୱରଜିଲ୍ଲା ପାଠକ୍ରମ ସମ୍ମିଳନୀ ହେଉଥିଲା । ପ୍ରପରି ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେହି ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଯାଇଥିଲି ।

‘ଏଇ ମୋର ଦେଶ’ର ପ୍ରକାଶକ କଟକ ପବ୍ଲିଶିଂ ହାଉସ୍, କଟକ-୨ । ଅନ୍ୟ ବହିଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାଶକ ଆପେ ବହିଗୁଡ଼ିକୁ ଛାପିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଛଡ଼ା ଆଉକିଛି ଛାପୁନାହାନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ଛାପିଥିବା ବହିଗୁଡ଼ିକ ମିଳୁନାହିଁ । ‘ଡେନ୍‌ମାର୍କ ଚିଠି’ର ପ୍ରକାଶକ ଗଡ଼ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷହେଲା ପ୍ରକାଶକଗିରି ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ବି କଲେଣି । ‘ଆଲୋକର କବି ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ’ ପାଇଁ ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଏକ ସତସ୍ତ୍ର ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖୁଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ରହିର କାନ୍ଦ ଏପରି ମୋଟା ହୋଇଗଲା ଯେ ମୁଁ ଓ ପ୍ରକାଶକ

ସେଥିରୁ ମୋ ପ୍ରବନ୍ଧଟିକୁ ବାଦ ଦେଲୁ । ସେଇଟି ବିଶ୍ୱଭାରତୀ ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ସ୍ମରଣିକାରେ ପରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ବିଦୁଆପାଳ ବିଷୟରେ ‘ଧରିତ୍ରୀ’ରେ ବାହାରିଥିବା ମୋ’ର ଲେଖାଟି ‘କବି ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ପ୍ରଭା’ ନାମକ ଏକ ବହିର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି । ସେଇ ବହିଟି ପଣ୍ଡିତେରୀରେ ଛାପାଯାଇଛି । ବ୍ରହ୍ମପୁର ଆଶ୍ରମ ପୁସ୍ତକସ୍ଥଳରେ ମିଳିବ । ‘ଧରିତ୍ରୀ’ରେ କେବେ କୌଣସି ଛଦ୍ମନାମରେ ମୁଁ କିଛି ହେଲେ ଲେଖିନାହିଁ । କେବଳ ପ୍ରାୟ ଅଡ଼େଇ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସପ୍ତାହରେ ୩/୪ଟି କରି ସମ୍ବାଦକାୟ ଲେଖୁଛି । ସମ୍ବାଦକାୟ ଲେଖାରେ ନାଆଁ ଦେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ହିଁ ନଥାଏ ।

ମାଆଙ୍କର ରଚନାବଳୀକୁ ଙ୍ଗରାଜୀରେ ପଢ଼ିବା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଶସ୍ତ ହେବ । ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ବାହାରୁ ବାହାରୁ ବିକ୍ରିମିତ ହେବ । ତା’ପରେ, ଯଦି ସେଗୁଡ଼ାକୁ ଆମେ ଙ୍ଗରାଜୀ ଭାଷାରେ ପଢ଼ିପାରିବା, ତେବେ ଙ୍ଗରାଜୀଭାଷାରୁ ଆଉଗୋଟାକୁ ଅନୁଦିତ ପାଠ ଗୁଡ଼ାକୁ ଆମେ ଅପେକ୍ଷା କରିବା କାହିଁକି ? ତିନିଦୁଆରେ ଛେକି କୁକୁର ହୋଇଯିବାର ଆଶଙ୍କା ବି ସବୁବେଳେ ରହିଥାଏ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସର୍ବେଶ୍ୱର ଦାଶଙ୍କ ସହିତ ଭେଟ ହେବଣି । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁଠାକୁ ଯାଏ, ସେତେବେଳେ କେବଳ ନିଜର ପରିଚୟ ନେଇ ସେଠାକୁ ଯାଏ । ସେ ମୋ’ଠାରୁ ବଡ଼ କି ସାନ ସେକଥାକୁ ମୋତେ ବିଚାରକୁ ନିଏ ନାହିଁ । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ଆମର ସମସ୍ତ ପୋଷାକ ଓ ପଦବୀ ତଳେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ମଳ ଓ ସଜ୍ଜଲୋଭୀ ମଣିଷ ରହିଛି । ମୋ’ ଭିତରେ ରହିଛି, ଆପଣଙ୍କ ଭିତରେ ରହିଛି, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସର୍ବେଶ୍ୱର ଦାଶଙ୍କ ଭିତରେ ରହିଛି । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ ମଣିଷ ମଣିଷର ଏକାନ୍ତ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ରହିଛି । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନଦେଖିପାରିଲେ ସବୁ ମଣିଷ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିଛନ୍ତି । ଜଣେ ମଣିଷ ହିସାବରେ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ସର୍ବେଶ୍ୱର ଦାଶଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଆନ୍ତୁ, ଦେଖିବେ ସେଠି ତାଙ୍କ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଉଦାର ମୁକ୍ତହସ୍ତ ବନ୍ଧୁଲୋଭୀ ମଣିଷ ଆପଣଙ୍କ ଲାଗି ଅପେକ୍ଷା କରିରହିଛି । ଜାତି ବାରୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂରତାରୁତାଙ୍କ ଏଡ଼େବଡ଼ ହୋଇ ଦିଶେ । ଜାତି ନବାରିଲେ ସବୁ ପାଖ ହୋଇ ଆସେ । ‘ଜାତିରେ ମୁଁ ଯବନ’ର ବିଭିନ୍ନ ଛନ୍ଦରେ ଓ ଉପଲକ୍ଷରେ ମୁଁ ମୋଟାମୋଟି ତାହାହିଁ କହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରିଛି ।

୧୭ । ୪ - ପୁନଶ୍ଚ :

ଆଗାମୀ ୨୧ ତାରିଖ ଶନିବାର ମୋତେ କୋରାପୁଟ D.A.V. College ର ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଡାକିଛନ୍ତି । ମୁଁ ୨୦ତାରିଖ ଶୁକ୍ରବାର କଟକ-ସୁନାବେଡ଼ା ବସରେ ଏଠାରୁ ଉପରଓର୍ଡି ସାଙ୍ଗେ ମାଟାରେ ବାହାରିବି । ତାହା ବ୍ରହ୍ମପୁର ବସଷାଞ୍ଜରେ ପ୍ରାୟ ୭ଟା ବେଳକୁ ପହଞ୍ଚିବ । ଆପଣ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ହେଲେବି ବସଷାଞ୍ଜକୁ ଆସିଲେ ଭାରି ଖୁସି ଲାଗିବ । ବସ ସେଠି ପହଞ୍ଚିବାର ଠିକ୍ ସମୟ ବୁଝି ନେଇଥିବେ ।

୧୬୭/ ଶ୍ରୀମାନ ଟି.ସୁଧାକର

କଟକ, ୧୬/୦୪/୭୯

ତୁମର ଚିଠି ଓ ଗୀତ ପାଇଲି । ହଁ, ବରାଦ ଅନୁସାରେ କେହି ଗୀତ ଲେଖିପାରେ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁଟା ବିଷୟରେ ଗୀତ ଲେଖିବାକୁ ଖୁସି ଲାଗେ, କେବଳ ସେହିଟା ବିଷୟରେ ହିଁ ଗୀତ ଲେଖୁଥୁଏ । କାରଣ ଖୁସି ଲାଗିଲେ ଯାଇ ଗୀତ ଆସେ, କବିତା ଆସେ । ବାଧ୍ୟହୋଇ ଏସବୁ ଲେଖୁ ହୁଏ ନାହିଁ, ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଖୁସି ବି ହୋଇ ହୁଏନାହିଁ । ତୁମର ଯେବେ ଖୁସି ଲାଗିବ, ବରିଚା ବିଷୟରେ ସେତେବେଳେ ଯାଇ କବିତାଟିଏ ଲେଖିବ ।

ସବୁ କବିତାକୁ ସୁରଦେଇ ଗାଇ ହୁଏନାହିଁ । ସୁରଦେଇ ଗାଇ ପାରିଲେ ତାହାକୁ ଗୀତ ବା ସଙ୍ଗୀତ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ତୁମେ ନିଜର କବିତାକୁ ଯେତେବେଳେ ସର ଦେଇ ଗାଇପାରିବ, ସେତେବେଳେ ତାହାକୁ ସଂଗୀତ ବୋଲି କୁହାଯିବ ।

ତୁମେ ଆଗରୁ ଚିଠି ଦେଇ ପାରିଲ ନାହିଁ ବୋଲି ମୋତେ ମନକଷ୍ଟ କରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଜାଣେ, ତୁମମାନଙ୍କର ମୁଖ ଉପରେ ପରୀକ୍ଷା । ତେଣୁ, ତୁମେ ସମସ୍ତେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପାଠପଢ଼ାରେ ବ୍ୟସ୍ତଥୁବ । କିନ୍ତୁ ତୁମ ବିଷୟରେ ମୁଁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ କଥା ଜାଣିପାରିଛି, ଯାହାକୁ କି ତୁମେ ନିଜେ ମୋତେ କେବେ ହେଲେ କହିନଥିଲ । ତୁମେ କ୍ଲାସ୍‌ରେ ପ୍ରଥମ ହେଉଛ । ତୁମେ ତୁମ କ୍ଲାସର ମନିଟର । ଏଗୁଡ଼ାକ ଶୁଣିବାପରେ ତୁମ କଥା ଭାବି ଯେ ମୁଁ କେତେ ଖୁସି ହୋଇଛି, କ'ଣ କହିବି ? ଯାହାକୁ ଯିଏ ଆପଣାର ବୋଲି ମନେକରେ, ତା' ପାଖରେ ସିଏ ଆଦୌ କିଛି ଲୁଚାଏ ନାହିଁ ।

ମୋ'ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ, ତୁମେ ବଡ଼ହୋଇ ଆହୁରି ଭଲ ପାଠପଢ଼ିବ ଓ ଆମେ ସମସ୍ତେ ତୁମକୁ ନେଇ କେତେ ଗୌରବ ଅନୁଭବ କରିବୁ । ଖୁସି ହୋଇ ପାଠପଢୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତି କଷ୍ଟ ପାଠ ମଧ୍ୟ ଭାରି ସହଜ ଲାଗୁଥୁବ ।

ପରୀକ୍ଷା ସରିଲେ ମୋ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେବ । ଚିଠି ଆସିବାରେ ଡେରି ହେଲେ ମୁଁ କଦାପି ରିକ୍ଷା ହେବିନାହିଁ, ବିଶ୍ୱାସ ରଖିବ ।

୧୬୮/ ଶ୍ରୀମାନ ଉମାଶଙ୍କର ବେହେରା

କଟକ, ୧୬/୦୪/୭୯

ମୁଁ ଭଲକରି ଜାଣି ପାରିଥିଲି ଯେ ତୁମେ ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା ସକାଶେ ପଢ଼ାପଢ଼ିରେ ବ୍ୟସ୍ତଅଛ ଓ ତେଣୁ ଚିଠି ଆସିବାରେ ଡେରି ହେଉଛି । ତେଣୁ, ଶୀଘ୍ର ଉତ୍ତର ଦେଇପାରିଲ ନାହିଁ ବୋଲି ମନରେ ଦୁଃଖ କରିବ ନାହିଁ । ତୁମର ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ମୋତେ ତୁମ ହୃଦୟ ଭିତରକୁ ବାଟ ଦେଖାଇଦିଏ । ତୁମେ ଯେ ଅନ୍ୟ ସାଧାରଣ ପିଲାଙ୍କଠାରୁ ଅଲଗା ପ୍ରକାରର, ମୁଁ ସେକଥା ଜାଣିପାରେ ।

ଆମେ ପୁରା ଶକ୍ତି ଦେଇ ପାଠ ପଢ଼ିବା, ପାଠ ଦ୍ୱାରା ପୃଥୁବାକୁ ଜାଣିବା । ଦୂରଗୁଡ଼ାକ ନିକଟ ହୋଇ ଆସିବ । ଏବଂ ବିଦେଶ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ନିଜର ଦେଶ ବୋଲି ଲାଗିବ । ପୃଥୁବୀର ବିଭିନ୍ନ ଭାଷା ଶିଖିବାକୁ ମନ ହେବ, ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ ଗୀତ ଗାଇବାକୁ ମନ ହେବ । ତୁମେ ବି

ସବୁକିଛି ସାଧ କରିପାରିବ । ଖାଲି ନିଜର ମନର ଖୁସି ଓ ବିଶ୍ୱାସକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖୁଥିଲେ ହେଲା ।

ଯଦି ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ଆଆନ୍ତି, ତେବେ ତୁମକୁ ପରୀକ୍ଷାଲାଗି ପକ୍ୱ କରି ସବୁପାଠ ପଢ଼ାଇଦିଅନ୍ତି । ତୁମର ପାଠପଢ଼ାଲାଗି ଯେଉଁ ମନ ଓ ଯେଉଁ ଉତ୍ସାହ ଅଛି, ତାହାହିଁ ତୁମକୁ ସବୁବେଳେ ଜୟଯୁକ୍ତ କରାଇ ଆଗକୁ ନେଇଯିବ ।

ତୁମର ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକରୁ ମୁଁ ତୁମକୁ ଜାଣିବାକୁ ପାଉଛି । ଚିଠିରେ ସେସବୁର ଉତ୍ତର ଦେବିନାହିଁ । ଆମେ ବଞ୍ଚୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରସ୍ପରର ଅତି ନିଜର ହୋଇ ରହିବା ଓ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପାଇବାକୁ ଦୁହେଁ ମିଶି ଚେଷ୍ଟା କରିବା ।

ତୁମେ ଆଶିଷସାରଙ୍କ ପାଖରେ ରହି ପଢୁଛ, ଏହି ସୁଯୋଗକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କାମରେ ଲାଗାଇବ । ମୋ'ର ପଟୋ ପୁଣି ତୁମକୁ କିଏ ଦେଲା ? ଶୁଣି ମୁଁ ଅବାକ୍ ହୋଇଗଲି ।

ହଁ ତୁମର ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମୁଁ ପାଇଛି । ତୁମେ ଭାରି ଭଲ ଚିତ୍ର କରିଛାଣି । ଏଥିରେ ଆହୁରି ଭଲ ବି କରିବ ବଡ଼ ହେଲେ ।

୧୬୯/ କୁମାରୀ ହେମବିନ୍ଦୁ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ

କଟକ, ୧୬/୦୪/୭୯

ପତ୍ରର ରଙ୍ଗ ସବୁଜ କାହିଁକି, ଆକାଶ ନୀଳ ଦିଶେ କାହିଁକି, ଫୁଲମାନଙ୍କର ରଙ୍ଗ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହିଁକି, ତୁମର ବିଜ୍ଞାନ ସାର୍ ତୁମକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କହିଦେଇ ପାରିବେ । ମଣିଷର ରଙ୍ଗ ମାଟିଆ ସବୁଦେଶରେ ନୁହେଁ । ଯେଉଁଠି ଯଥେଷ୍ଟ ଖରା ପଡ଼େ, ସେଠି ମଣିଷର ବର୍ଣ୍ଣ କଳା । ଯେଉଁଠି ଖରା ଯଥେଷ୍ଟ ପଡ଼େନାହିଁ, ମଣିଷ ସେଠି ଗୋରା । ଆଫ୍ରିକାର ମଣିଷ କଳା, ଇଉରୋପର ମଣିଷ ଗୋରା । ଏପରିକି ତା'ର ବାଳ ମଧ୍ୟ କଳା ନୁହେଁ, କହରା । ଆଉ ଭାରତବର୍ଷରେ ଆମେ ମଝିମଝିଆ ହୋଇଥିବାରୁ ଆମେ ଦେଖିବାକୁ ମାଟିଆ, ଅର୍ଥାତ୍ ସାବନବର୍ଣ୍ଣ ।

ତୁମର ଘରକଥା ମୋତେ କିଛି କହିଲ ନାହିଁ । ଏଥର କହିବ । ତୁମ ନିଜ କଥା, କ'ଣ ସବୁ ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗେ, ନଲାଗେ, ଲଜ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ କହିବ । ତୁମେ ବଡ଼ ହେଲେ କ'ଣ ହେବ ବୋଲି ଭାବୁଛ ?

୧୭୦/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ହିମାଂଶୁ ଶେଖର ମିଶ୍ର, ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀ

କଟକ, ୧୬/୦୪/୭୯

ତୁମେ ଏତେ ଦିନ ଯାଏ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲ, ମୁଁ ସେଇ କଥା ଭାବୁଛି । ତୁମର ଅକ୍ଷର ଏଡ଼େ ଭଲ, ତୁମେ ଭଲ ଛବି ଆଙ୍କୁଛ, ଭଲ ପଢୁଛ, ବରିତାରେ କାମ କରିବାକୁ ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗେ, - ଏଗୁଡ଼ାକ ଶୁଣି ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯାଇ ତୁମକୁ ଭେଟି ଆସନ୍ତି । ଏବେ ବ୍ରତଘର ହୋଇଛି । ତେଣୁ, ମୋ' ଭୋଜାଟା ବାକୀ ରହିଲା । ମୁଁ ଯେବେ ସୁବିଧା ହେବ ଆଦାୟ କରିନେବି । ଆଶିଷସାର ଜାଣିଛନ୍ତି, ଖାଇବାରେ ମୋ'ର କେତେ ଲୋଭ ।

ମଣିଷର ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ରହିଥିଲେ ଗୋଟାଏ ବରିଚା ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ବରିଚା ହସି ଉଠିବାକୁ ମୋଟେ ବେଶୀ ବିଳମ୍ବ ଲାଗିବନାହିଁ । ଏଥର ତୁମେ ବରିଚାରେ ଆହୁରି ଭଲ ଭଲ ରହ ଆଣି ଲଗାଇ ପାରିବ ।

ମୁଁ ପିଲାଦିନରୁ ଡାକଟିକେଟ ସଂଗ୍ରହ କରିଆସୁଛି । ଏବେ ମୋ' ସଂଗ୍ରହରେ ପ୍ରାୟ ୨୫୦୦୦ ଟିକେଟ ଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ମୁଁ କେତେକେତେ ଦେଶର ଭୂଗୋଳ, ଇତିହାସ ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଜାଣି ପାରୁଛି । କୌଣସି ଦେଶ ମୋତେ ପରବୋଲି ଲାଗୁନାହିଁ ।

ତୁମେ ଏଥର ମନଦେଇ ପଢ଼ିବ, ଖୁସି ହୋଇ ପଢ଼ିବ । ଖୁସି ହୋଇ ପଢ଼ିଲେ ପାଠ ସହଜ ହୋଇଯିବ । ପରୀକ୍ଷା ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ । ତୁମମାନଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା ସରିବାର ଠିକ୍ ପରେ ଯଦି ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯାଏ, ତେବେ ତାହା ବଡ଼ ଆନନ୍ଦର କଥା ହେବ ।

୧୭୧/ କୁମାରୀ ସଂଯୁକ୍ତା ଦାଶ

କଟକ, ୧୬/୦୪/୭୯

ପରୀକ୍ଷା ଆଉ ଅଳ୍ପଦିନ ବାକୀ ଅଛି । ତଥାପି ସମୟ କରି ତୁମେମାନେ ଯେ ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେଇପାରୁଛ, ଏଥିରେ ମୋତେ ଭାରୀ ଖୁସି ଲାଗୁଛି ।

ପାଠକୁ ମୋଟେ ଡରିବ ନାହିଁ । ଡରିଲେ ସହଜ ପାଠ ବି କଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । ଡରୁଆ ମଣିଷକୁ ପୃଥ୍ବୀ ସବୁବେଳେ ଭାରି ଲାଗେ । ବଡ଼ ହେଲେ ତୁମେ ଆହୁରି କେତେକେତେ ପାଠ ପଢ଼ିବ । ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଖୁସି ହୋଇ ପାଠ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଏହି ଦିନରୁ ମନକୁ ଡିଆରି କରିନେବ ।

ଆମ ପୁଅ ନାଆଁ ମାନବେନ୍ଦ୍ର । ଗତ ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ତାକୁ ୧୧ ପୁରି ୧୨ ଚାଲିଲା । ସେ ୭ମ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡରେ ପଢ଼ୁଛି । ତାକୁ ଆମେ ମାନ୍ସ ବୋଲି ଡାକୁ, ମୁଣ୍ଡ ବୋଲି ବି ଡାକୁ । ମୁଣ୍ଡ ଆଫ୍ରିକାର ଗୋଟିଏ ଭାଷାର ଶବ୍ଦ । ଅର୍ଥ ହେଉଛି 'ମଣିଷ' ।

ମତେ ଯାହାକିଛି ଭଲ ଲାଗେ, ମୁଁ ତାହା କରେ । ବାଧାହୋଇ କିଛି କରେନାହିଁ । ମତେ ପଢ଼ିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ, ଲେଖିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ, ଭାଷା ଶିଖିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ, ଖେଳ ଭଲ ଲାଗେ, ବରିଚାକାମ ଭଲ ଲାଗେ, ଡାକଟିକେଟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ, ଦେଶ ଭ୍ରମଣ ବି ଭଲ ଲାଗେ । ମଣିଷ ଭଲଲାଗନ୍ତି, ଚଢ଼େଇ ଭଲ ଲାଗନ୍ତି ।

ଏଥର ପରୀକ୍ଷା ପରେ ତ କେତେ ମାସ ସମୟ ପାଇବ । ସେତେବେଳେ କ'ଣ କରିବ, ସେକଥା ଆଗରୁ ଠିକ୍ କରି ରଖିବ । ତୁମର ବଡ଼ଭାଇ ଯଦି ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । ତେବେ ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ମୋ'ର ଠିକଣା ଦେବ ।

୧୭୨/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅରୁଣ କୁମାର ମିଶ୍ର

କଟକ, ୧୬/୦୪/୭୯

ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମର ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା ଚାଲିଥିବ । ତେଣୁ ମୋ'ର ଅନୁରୋଧ, ତୁମେ ନିର୍ଭୟରେ ପାଠପଢ଼ି ନିର୍ଭୟରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବ । ଅରେ ଜର ହୋଇଗଲା ବୋଲି ପରୀକ୍ଷାରେ ପୁରା ଭଲ

ହେଲା ନାହିଁ । ସେଥିଲାଗି ମନରେ ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଦୁଃଖ କରିବା ମୋତେ ଭବିତ ନୁହେଁ । ତୁମ ଭିତରେ କେତେକେତେ ଗୁଣ ଲୁଚିରହିଛି । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବାକୁ ହେବ । ସେଥିଲାଗି ମନର ବଳ ଦରକାର । ମନର ବଳ ନଥିଲେ କ'ଣ କଲମ୍ବସ୍ ଆମେରିକା ଆବିଷ୍କାର କରି ପାରିଥାନ୍ତେ ?

ତୁମେ ଯେତୋଟି ଦୁଗନ୍ଧ ନାଆଁ ବାହାର କରିବାକୁ ମତେ ପଚାରିଛ, ମୁଁ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲି କୌଣସିଟିର ନାଆଁ ବାହାର କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ପିଲାଦିନେ ଏହିପରି ଅନେକ ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ହୋଇ ଭୁଲି ଯାଇଛି । ତୁମ ସହିତ ଦେଖାହେଲେ ତୁମେ ମୋତେ ନାଆଁଗୁଡ଼ିକୁ ନିଶ୍ଚୟ କହିଦେବ ।

ଗପଟି ମଧ୍ୟ ଭାରି ଭଲଲାଗିଲା । ସମସ୍ତେ ଗପ ଲେଖିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ତୁମେ ତ ଏହି ସ୍ଥାନ ବୟସରୁ ତାହା କରି ପାରିଲଣି । ବଡ଼ ହେଲେ ହୁଏତ ଆହୁରି ଭଲ ଗପ ଲେଖିବ । କିନ୍ତୁ ସେଥିଲାଗି ପୃଥିବୀର ବିଖ୍ୟାତ ଗଛଲେଖକଙ୍କର ଗଛ ବି ତୁମକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମଣିଷ ଚେଷ୍ଟାକଲେ ସବୁ ହୋଇପାରିବ ।

ତୁମର ଯଦି ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଦେହ ଖରାପ ହେଉଥିବ, ପାଠ ପଢ଼ିଲାବେଳକୁ ଯଦି ଦୁର୍ବଳ ଲାଗୁଥିବ, ତେବେ ମୋତେ କହିବ । କିଛି ସଙ୍କୋଚ କରିବ ନାହିଁ । ଦେଖାହେଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ କହିଦେବି, ଏଥିପାଇଁ କ'ଣ କରିବାକୁ ହେବ । ପରୀକ୍ଷା ପରେ ଏହିପରି ଗୋଟାଏ ଲମ୍ବାଟି ଦେବ ।

୧୭୩/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଇନ୍ଦୋଦର ଦେ, ଖରିଦତକ, ବାଲେଶ୍ଵର

କଟକ, ୧୬/୦୪/୭୯

୧୧ତାରିଖ ଦିନ ଭଦ୍ରକରୁ ପ୍ରପତ୍ତି ଖରିଦତକ ଗଲେ, ମୁଁ କଟକ ଫେରିଲି । ତା' ପୂର୍ବ ଦୂରଦିନ ଆମେ ଦୁହେଁ ଏକତ୍ର ସେହିଠାରେ ଥିଲୁ । ମାତ୍ର ମୋ'ର ଖରିଦତକ ଯିବା ବିଷୟରେ ସେ ମୋତେ ଆଦୌ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି, ଗତ ଦ୍ଵିସହସ୍ରର ତେଣେ ଯିବାଲାଗି ମୁଁ ନିଜେ ଠିକ୍ କରି ଆପଣମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେଇଥିଲି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରପତ୍ତି ସେହି ବିଷୟରେ ଅନୁକୂଳ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ ନକରିବାରୁ ଯିବା ହେଲା ନାହିଁ । ଆପଣମାନେ ଜଳେଶ୍ଵର ଆସିଥିଲେ । ପ୍ରପତ୍ତିଙ୍କର ଚିଠି ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇଥିଲି । ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ତେଣେ ଯାଇହେବ ବୋଲି ପ୍ରପତ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ସମର୍ଥନ ନପାଇଲେ ମୁଁ ତେଣେ ଯାଇପାରିବି କିପରି ? ସେହି ସମୟ ଆସିଲାଣି ବୋଲି ଯଦି ସେ ବିବେଚନା କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ଭଦ୍ରକଠାରେ ମୋତେ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବାକୁ କହିଥାନ୍ତେ ।

ତେଣୁ, ୧୨ ତାରିଖର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ମୁଁ ସେଠାରେ ଆପଣମାନଙ୍କ ସହିତ ରହିପାରିଲି ନାହିଁ ବୋଲି ମୋତେ କ୍ଷମା କରିବେ ଓ କଦାପି ଭୁଲ ବୁଝିବେ ନାହିଁ । ଦୁଇମାସ ତଳେ ଜଳେଶ୍ଵରଠାରେ ଧୂବବାବୁ ନିଜେ ମୋତେ କହିଥିଲେ ଯେ ଏଥର ସବୁକିଛିର ସମାଧାନ ହୋଇଯିବ ଓ ଭୂୟାଁବାବୁଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ସେ ନିକଟରେ ଥରେ କଟକ ଆସିବେ । ମୁଁ ତାହାର ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଛି । ଗତ ଆଠମାସ ଭିତରେ ମୁଁ ଭୂୟାଁବାବୁଙ୍କୁ ପାଖକୁ କେତେ ନା କେତେଥର

ଚିଠି ଲେଖିପାରିଛି । ତଥାପି ସେ ହୁଏତ ଏବେମଧ୍ୟ ମୋତେ ଗୋଟାଏ ରାକ୍ଷସ ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି ।

ଖରିଦବକ ସ୍କୁଲକୁ ମୁଁ ହୁଏତ ମାସେ ଦୁଇମାସରେ ଥରେ ଲେଖାଏଁ ଯାଇ ପାରୁଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏପରି ଏକ ବିଷାକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ଯେ ମୁଁ ଯେଉଁସ୍ଥାନଟିକୁ ଅତି ଆପଣାର ଭାବୁଥିଲି, ମୋତେ ସେହି ସ୍ଥାନରୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ରଖାଗଲା । ଆପଣ ମୋ' ଭିତରର ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ଭଲକରି ବୁଝିପାରୁଥିବେ । ଆପଣ ବି ଆଉ ଆଗପରି ଚିଠି ଲେଖୁନାହାନ୍ତି । ସ୍କୁଲର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ବିଷୟରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ମାସକୁ ଅନ୍ତତଃ ଥରେ ଚିଠିଖଣ୍ଡେ ପାଇବି ବୋଲି କେତେ ଆଶାକରି ବସିଥାଏ । ତା' ହେଲେ ସେଠାକୁ ନଯାଇ ପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍କୁଲର ଉଦ୍ୟମଟି ସହିତ ମୁଁ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ରହିଛି ବୋଲି ଅନୁଭବ କରି ପାରୁଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ମୋତେ ସେତିକି ଜାତରୁ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିତ କରି ରଖିଛନ୍ତି । ଖାଲି ଦରକାର ବା ପ୍ରୟୋଜନ ପଡ଼ିଲେ ଚିଠି ଦେଉଛନ୍ତି । ଆପଣାର ସାନଭାଇ ବୋଲି ମନେକରି ମୁଁ ଗତ ଅଗଷ୍ଟ-ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଆପଣଙ୍କର ପଢ଼ିବା ପ୍ରଭୃତି ବିଷୟରେ ସିଧାସିଧା କେତେ କଥା ଲେଖିଦେବା ଦ୍ଵାରା ହୁଏତ ଆପଣଙ୍କୁ ଆଗାଧିତ ଦେଇଛି ଓ ସେଇଥିଲାଗି ଆପଣମାନେ ଏପରି ଦୂରରେ ଦୂରରେ ରହୁଛନ୍ତି । ଏପରିକି କଟକ ଆସୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଥରେ ମୋ' ପାଖକୁ ଆସୁନାହାନ୍ତି ।

ଚିତ୍ରଭାଗ ଆଗରୁ ଯାହାଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଆପଣ ଭୁଲ୍ ବୁଝିବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଉଦ୍ରତା ଦେଖାଇବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ଯାହା କହିବାର କଥା ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ କହିବେ । ଗାଳିଦେବାର ହେଲେ ତାଙ୍କ ମୁହଁ ଉପରେ ଗାଳିଦେବେ । ତେବେ ମୋତେ ଅତି ନିକଟରେ ପାଇପାରିବେ ।

ଏଚିଠି ପାଇ ଆପଣ ପ୍ରତିବାଦ କରି ନୀରବ ରହିଲେ ମୋ' ଦୁଃଖ ଆହୁରି ବଢ଼ିଯିବ । ତେଣୁ, ବିନୀତ ଅନୁରୋଧ, ଆପଣ ଚିଠିଦେବେ । ନିୟମିତ ଚିଠି ଦେବେ ।

୧୭୪/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅରୁଣ କୁମାର ମିଶ୍ର, ୮ମ ଶ୍ରେଣୀ, କୋର୍ଟପେଟା ହାଇସ୍କୁଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର କଟକ, ୨୩/୦୪/୭୯

ତୁମର ପରୀକ୍ଷା ମଝିରେ ମୋ' ଚିଠିପାଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଲେଖି ପଠାଇଲା, ତାହା ତୁମର ସ୍ନେହର ପ୍ରଣାମ ହିଁ ଦେଉଛି । ଶେଷଦିନ ଗଣିତ ଥିଲା, ଭଲ ହୋଇଥିବ । କ'ଣ ଖରାପ ହୋଇଗଲା, ସେଥିଲାଗି ମନ ଖରାପ କରିବନାହିଁ । ଆର ଥରକୁ ଆହୁରି ଭଲକରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ, ତେଣୁ ବିଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟ ଆରଥରକୁ ଭଲ ହେବ । ଖୁସି ହୋଇ ତୁମେ ଯାହା ପଢ଼ିବ, ତାହା ତୁମକୁ ସହଜ ଲାଗିବ ।

ଡ଼ଗଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପାଇଲି । ସତେତ, କେଡ଼େ ସହଜ ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ାକ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବୋକା ପ୍ରଥମେ କିଛି ଉତ୍ତର ବାହାର କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ତୁମେ ଏମିତି କେତେ ଡ଼ଗ ଜାଣିଥିବ । ବ୍ରହ୍ମପୁରଠାରେ ମିଶିବା ବେଳେ ତୁମ ମୁହଁରୁ ସେସବୁ ଶୁଣିବା ଲାଗି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲି ।

ତୁମକୁ ପଢ଼ିବା ଆସେ କି ନାହିଁ ? ତୁମର ଦେହ ଖରାପ ହେବା ମୋତେ ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଦେଖାହେଲେ ତୁମେ ମୁଁ ଏହି ବିଷୟରେ କଥା ହେବା । ମୁଁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ତୁମର ସାହାଯ୍ୟ କରିବି, ଯେପରିକି ତୁମେ କ୍ରମେ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ହୋଇପାରିବ, ପାଠ ପଢ଼ିବାବେଳେ ଆଉ ଦୁର୍ବଳ

ଲାଗିବ ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ସମୟ ଗୁଡ଼ାକୁ କିପରି କାଟୁଛ ?

୧୭୫/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ପି.ପ୍ରଭାକର ରାଓ

କଟକ, ୨୩/୦୪/୭୯

ମୁଁ ନିଜେ ଗୀତ ଲେଖିଛାଣେ ନାହିଁ, ଗପବି ଲେଖିଛାଣେ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଅନ୍ୟ କଥାମାନ ଲେଖେ । ତୁମେ ଗୀତ ଗପ ଲେଖିଛାଣିଛ, କ୍ରିକେଟ୍ ଓ ଫୁଟବଲ୍ ଭଳି ଖେଳୁଛ । ଛବି କରିପାରୁଛ । ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ବି ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗୁଛି । ତେଣୁ, ତୁମ ପାଖରେ ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଭଲଗୁଣ ଏକାଠି ହୋଇ ରହିଛି ।

ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ ନମ୍ବର ଆସିଲା ନାହିଁ ବୋଲି ମନରେ ଦୁଃଖ କରିବ ନାହିଁ । ନମ୍ବର ଏବେ ଆସୁନାହିଁ, କାଲିକୁ ଆସିବ । କିନ୍ତୁ ଖୁସି ହୋଇ ପାଠ ପଢ଼ିବାର ଅଭ୍ୟାସକୁ କଦାପି ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଯିଏ ଖେଳକୁ ଏତେ ଭଲପାଉଛି ଓ ଭଲ ଖେଳିପାରୁଛି, ତାକୁ ପାଠ ପଢ଼ିବାବେଳେ ଦୁର୍ବଳ ଲାଗିବ କାହିଁକି ? ଯେବେ ମିଶିବା, ସେତେବେଳେ ଏହି ବିଷୟରେ କଥାହେବ ।

ଏଥର ପରୀକ୍ଷାପରେ ଯେଉଁ ଲମ୍ବା ଛୁଟୀ ପାଇବ, ସେତିକିବେଳେ ତେଜୁଗୁ ଅକ୍ଷର ଶିଖିନେବ ।

୧୭୬/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଭବାନୀଶଙ୍କର ଦାଶ, ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ, ବ୍ରହ୍ମପୁର

କଟକ, ୨୩/୦୪/୭୯

ପରୀକ୍ଷା ମଝିରେ ତଥାପି ସମୟ ବାହାର କରି ତୁମେ ଏଡ଼େ ଉତ୍ସାହରେ ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେଲ, ତୁମର ଏହି ଭଲ ଗୁଣଟି ଲାଗି ମୁଁ ତୁମକୁ ଅନେକ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛି । ଏହି କେତେଟା ଦିନରେ ତୁମେମାନେ ମୋତେ କେତେ ଆପଣାର କରିନେଲଣି, ଏଥିରୁ ତାହାର ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଛି ।

ମାତ୍ର, ଏପରି ଅଣନିଶ୍ୱାସୀ ହୋଇ ଚିଠି ଲେଖିବା ମୋତେ ଲୋଡ଼ା ନଥିଲା । ପରୀକ୍ଷା ସରିଥାନ୍ତା, ତୁମେ ପୁର ଓ ଖୁସି ମନରେ ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖୁଥାନ୍ତ । ରୋଚାଏ ଲମ୍ବା ଚିଠି ଲେଖୁଥାନ୍ତ । ତୁମମାନଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା, ତେଣୁ ପଢ଼ାପଢ଼ିରେ ବ୍ୟସ୍ତଥାଇ ତୁମେ ଚିଠି ଦେଇପାରିନ, ମୁଁ କ'ଣ ଏତିକି ବୁଝି ପାରିବିନାହିଁ ? ସେଥିପାଇଁ ତୁମକୁ କ'ଣ ମୁଁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିଥାନ୍ତି ? ଆଉ କାହାକଥା ମୁଁ ଜାଣିନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ତୁମକୁ କଦାପି ଅବିଶ୍ୱାସ କରନଥାନ୍ତି ।

ତୁମକୁ ମୁଁ ଏବେଯାଏ ଦେଖୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦୂରରୁ ଥାଇ ଯେତିକି ଅନୁମାନ କରୁଛି, ଯେ ତୁମ ଭିତରେ କେତେ ଗୁଣ ଓ କେତେ ରତ୍ନ ଗୁଡ଼ିହୋଇ ରହିଛି । ଭାବୁଛି, ତୁମ ସହିତ କେବେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ବିତିଯିବ ସିନା, ମାତ୍ର ତୁମ ସହିତ ମୋ'ର କଥାବାର୍ତ୍ତା ତଥାପି ସରିବ ନାହିଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ମୋ'ର ରତ୍ନଖୋଜା ସରିବ ନାହିଁ । ତୁମେ ଖାଲି ଅନୁମତି ଦେଲେ ହେଲା ।

୧୭୭/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ

କଟକ, ୨୫/୦୪/୭୯

ଯେତେବେଳେ ସୁନାବେଢ଼ା ଯିବାର ହେଉନାହିଁ ବୋଲି ଜାଣିଲି, ସେତେବେଳେ ଆପଣଙ୍କୁ ଖବର ଦେବାପାଇଁ ଆଉ ବେଳ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଆସି ଫେରିଯାଇଥିଲେ ମୁଁ ବେଶୀ ମନ କଷ୍ଟ କରିନଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ପିଲାଗୁଡ଼ାକ ବଡ଼ ମନ ଖୁସିରେ ଆସି ମନ ଆମିଳାକରି ଫେରିଗଲେ, ସେକଥା ଶୁଣି ଭାରି ଦୁଃଖ ଲାଗିଲା । ଆପଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଣି ଆସିବେ ବୋଲି ମୁଁ କଞ୍ଚନା କରିନଥିଲି ।

ପିଲାଏ ପରୀକ୍ଷା ସମୟରେ ବି ଋଦାଗଦା ଚିଠି ଲେଖୁଛନ୍ତି । ସେଥିଲାଗି ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ଗାଳି ଶୁଣିବାକୁ ପଡ଼ୁନାହିଁତ ? ମୋତେ କେବେ ଦେଖିନାହାନ୍ତି, ଜାଣି ନାହାନ୍ତି, ଆପଣଙ୍କ ଠାରୁ ହୁଏତ କେତୋଟି ମଧୁର କଥା ମୋ' ବିଷୟରେ ଶୁଣିଛନ୍ତି । ଭତିମଧ୍ୟରେ ମୋତେ କେତେ ନିଜର କରିନେଲେଣି । ଜୀବନ ଯେ ଅନିତ୍ୟ ନୁହେଁ, ସଂସାର ଯେ ଅନିତ୍ୟ ନୁହେଁ, ଏଗୁଡ଼ାକ ହିଁ ତା'ର ପ୍ରମାଣ । ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ଲାଗି ସଂସାର ଚାଲିଛି, ଏହି ଖୁସିଲାଗି ମଣିଷ କେତେ ବଡ଼ ହୋଇ ପାରୁଛି ।

‘ଜାତିରେ ମୁଁ ଯବନ’ ଶନେଃ ଶନେଃ ଚାଲିଛି । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ୪୮ ପୃଷ୍ଠା ଯାଏ ହେଲାଣି । ଆପଣ ପାଣ୍ଡୁଲିପିଟି ଧରି ପୁଣି ବସ୍ତ୍ରପାଖକୁ ଆସିଥିଲେ । ମୁଁ ସାଙ୍ଗରେ ଆଣି ପାରିଥାନ୍ତି । ନିତ୍ୟାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କୁ କହିବେ, ଭତିମଧ୍ୟରେ ଆର ମାସ ୧୬ ତାରିଖକୁ ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯିବି । ସେତିକିବେଳକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଆସିବି । ‘କୁରାଳ’ ଅନେକ ଶତାବ୍ଦୀ ପୂର୍ବର ତାମିଲ୍ ଲେଖା । ରାଜଗୋପାଳାଚାରୀ ଜଂରାଜୀରେ ଅନୁବାଦ କରିଥିଲେ । ମୁଁ ତାହାର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ କରିଛି । କଟକ ଷ୍ଟୁଡେଣ୍ଟସ୍ ସୋର୍ ଛାପିନାହିଁ । ରାଜାଜୀ ଶତବାକ୍ଷିକୀ ସମିତି ଛାପିଛି । ଆପଣ ସେଇଟି ପଢ଼ିଲେଣି କି ?

ଖଲିକୋଟ କଲେଜରେ ‘ମଧ୍ୟଯୁଗରେ ଓଡ଼ିଶାର ସମାଜ ଓ ସଂସ୍କୃତି’ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯୋଗ ସେମିନାର୍ ଆର ମାସରେ ହେବ, ସେଥିଲାଗି ମୋର ପ୍ରବନ୍ଧଟି ମୁଁ ଗତ ୨୦ ତାରିଖରେ ଡାକରେ ପଠାଇଦେଇଛି, ସେହି କଲେଜର ଇତିହାସ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଷ୍ଣୁମୋହନ ଦାସଙ୍କ ନାମରେ । ଯଦି ସୁବିଧା ହେବ, କଲେଜକୁ ଯାଇ ସିଏ ତାହା ପାଇଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ବୁଝିବେ ଓ ମୋତେ ଜଣାଇବେ । ତାଙ୍କଠାରୁ ମୁଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ଖବର ପାଇନାହିଁ ।

ମଣିଷ କ’ଣ ? ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟି ମଣିଷ ହିଁ ପଚାରିପାରେ । ମଣିଷ ବ୍ୟତୀତ କେହିହେଲେ ପଚାରି ପାରିବେନାହିଁ । ତାହାହିଁ ମଣିଷର ସତତ୍ତ୍ୱ ଗୁଣ, ସତତ୍ତ୍ୱ ଦୁଃଖ ଓ ସତତ୍ତ୍ୱ ଗୌରବ । ବୋଧହୁଏ ଏହି କାରଣରୁ ମଣିଷ ତୁଳନାରେ ଅନ୍ୟପ୍ରାଣୀମାନେ ଅଧିକ ନିର୍ଭୀକ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତି, ଅଧିକ ସୁଖରେ ଥାଆନ୍ତି ।

ଆଉ ପ୍ରାୟ ତିନି ସପ୍ତାହ ଗଲେ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ ହେବ । ସେମାନଙ୍କର ଚିଠିରୁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିଠିର ବିଶେଷତ୍ୱ ବାହାର କରି ମୁଁ ସେମାନଙ୍କର ସଭାବ ଓ ଚେହେରା ବିଷୟରେ ଯାହାକିଛି ଧାରଣା କରିଛି, ସେତିକିବେଳେ ତାହାର ପରୀକ୍ଷା ହେବ ଓ ପ୍ରମାଣ ମିଳିବ । ସେମିନାର୍ ହୁଏତ ଦିନଯାକ ଥିବ । ରାତିରେ ଛୁଟାଥିବ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ଲାଗି

ଅବଶ୍ୟ କିଛି ସମୟ ମିଳିବ । କିଛି ନହେଲେ ଜମାହୋଇ ରହିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ତ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଏହି ଲଫାଫା ଉପରେ ଯେଉଁ ଡାକଟିକେଟଟି ଲାଗିଛି, ଆପଣ କାରଜସହିତ ସେଲଟିକୁ ଛିଡ଼ାଇ ମୋ' ପାଖକୁ ପଠାଇଦେବେ । ବା ଏପୂର୍ବ ଲଫାଫାଟିକୁ ମୁଁ ଯିବାଯାଏ ମୋ' ଲାଗି ସାଇତି ରଖିବେ । ଆପଣ ଜାଣିଛି, ମୁଁ ଡାକଟିକେଟ ଏଗ୍ରହ କରେ ।

୧୭୮/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଏକନ୍ନ କୁମାର ପାଳ

କଟକ, ୨୫/୦୪/୭୯

ତୁମେ ନିଜ ନାଆଁଟି ସିନା କହିଲ, କିନ୍ତୁ କେଉଁଠି ପଢ଼ୁଛ, କେଉଁ କ୍ଲାସରେ ପଢ଼ୁଛ, କିପରି ପଢ଼ୁଛ, କେଉଁକେଉଁ ବିଷୟ ତୁମକୁ ସବୁଠାରୁ ଭଲଲାଗେ, ସେବିଷୟରେ କିଛି ଜଣାଇଲ ନାହିଁ । ଏଥର ଜଣାଇବ । ତୁମଠାରୁ ତୁମ ବିଷୟରେ, ତୁମ ନିଜ ବିଷୟରେ ମୁଁ ଅଧିକ ଜାଣିବାକୁ ଚାହେ । ତେବେଯାଇ ସିନା ତୁମକୁ ଭଲ କରି ଜାଣିପାରିବି ।

ଆଶାକ୍ଷରୀର ତୁମକୁ ଯାହା କହିଛନ୍ତି, ତାହା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ମୁଁ କେବେ ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ପୁଣି ବେଳେବେଳେ ଏପରି ମନେହୁଏ ଯେ ମୁଁ ହୁଏତ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଜାଣିନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଠିକ୍ ଠାକ୍ ଉତ୍ତର ଦେଇ ଦିଅନ୍ତି, ସେମାନେ କଦାପି ପୂରାକଥା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଏହି ପୃଥିବୀରେ ମଣିଷ ଅନେକ, ସେମାନଙ୍କର ଭାଷା ବି ଅନେକ । ପୃଥିବୀରେ ଯେତେ ଭାଷା ଅଛି, ତାହାର ଇତିହାସ ବି ରହିଛି । ତୁମ ସହିତ ଦେଖାହେଲେ ମୁଁ ଅଳପ କିଛି ଏବିଷୟରେ କହିବି । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ବଡ଼ ହେବାପରେ ବି ମଣିଷର ଭାଷା ବିଷୟରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଜାଣିବା ଲାଗି ଯଦି ତୁମର ତଥାପି ଆଗ୍ରହ ଥିବ, ତେବେ ତୁମେ ଆହୁରି କେତେ କଥା ଜାଣିପାରିବ ।

୧୭୯/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ, ବ୍ରହ୍ମପୁର

କଟକ, ୦୨/୦୫/୭୯

ପିଲାଏ ଏକାଠି ଲେଖନ୍ତୁ, ମୋ'ର ବି ତାହାହିଁ ଇଚ୍ଛା । ନହେଲେ ଏତେ ପଇସା ପାଇବେ କୁଆଡ଼ୁ ? ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତ ଏକାଠି ଲେଖୁଛି ।

ଏହି ଚିଠିରେ କେବଳ କାମ କଥା କେତେଟା ଲେଖିବି । ଆଉସବୁ ସେଠି କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ । ୧/ ଏହା ମଧ୍ୟରେ 'ଡେନ୍‌ମାର୍କ ଚିଠି'ରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଯୋଗାଡ଼ କରିଛି । ଯଦି ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ବାବୁ ପୁନଃ ପ୍ରକାଶନ ଲାଗି ରାଜା ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ମୁଁ ସାଙ୍ଗରେ ସେଲଟିକୁ ନେଇଯିବି । ସାନ ବହିଟିଏ ହେବ । କ୍ରାଉନ୍ ସାଇଜ ପାଇକାରେ ୧୦୦ ପୃଷ୍ଠା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଜଣେ ପ୍ରକାଶକ ତାକୁ ଛାପିବେ ବୋଲି ୧୦ବର୍ଷ ପକାଇ ରଖିଥିଲେ । ଆପଣଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ଦେଖି ମୁଁ ସେଲଟିକୁ ନେଇ ଆସିଛି । ୨/ ଆପଣ ଯେଉଁ ପାଣ୍ଠିଲିପିର ବିଡ଼ା ନେଇ ବସ୍ ପାଖକୁ

ଯାଇଥିଲେ, ତାହା କାଲି ମୋ' ପାଖରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛି । ସେଇଟି କଟକର କୌଣସି ପ୍ରେସ୍‌ରେ ଛାପାହେବ କିମ୍ବା ସେଠି ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ଛାପା ହେବ, ଆପଣ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କଠାରୁ ବୁଝିବେ । ଯଦି ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ଛାପା ହେବାର କଥା, ତେବେ ସେଇଟିକୁ ଏହି ଭିତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ମୁଁ ସାଙ୍ଗରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ନେଇଯିବି । ୩/ ଆଜି ଖଲ୍ଲିକୋଟ କଲେଜ ସେମିନାର୍ ବିଷୟରେ ଚିଠି ପାଇଲି । ସେମାନେ ଲେଖୁଛନ୍ତି, ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ R.K. Hostel (ଏଇଟି କ'ଣ କଲେଜର କୌଣସି ହଷ୍ଟେଲ୍ ?)ରେ ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ । ସାଙ୍ଗରେ ବିଛଣା ଓ ମଶାରା ନେଇ ଯିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି । ମୁଁ ଭାବୁଛି, ମୋ'ର ଦିନଯାକ ତ ସେମିନାର୍‌ରେ ଯିବ । ତେଣୁ, ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆମେ ଦୁହେଁ ମିଶି ପିଲାମାନଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବା ବା ଆଉ ବେଳେବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକାଠି ଆପଣଙ୍କ ଘରକୁ ଡାକି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା । ଆପଣ କେଉଁଠି କିପରି ରହନ୍ତି, ମୋତେ ଜଣାନାହିଁ । ମୁଁ ଭାବୁଛି, ଯଦି ଆପଣ ଏକୃତିଆ କେଉଁଠି ରହୁଥିବେ, ତେବେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେଇଠି ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ରହିଯିବି । ମୁଁ ମଶାରା ଓ ଚଦର ଖଣ୍ଡେ ନେଇଥିବି । ମୋ'ର ସେତିକିରେ ଚଳିବ । ତେବେ ପିଲାଙ୍କ ଲାଗି ବେଶୀ ସମୟ ଦେଇହେବ ଓ ମୁଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଦେଇ ପାରିଲିନାହିଁ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଦୁଃଖ ବି ହେବନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କୁ ନିଜର ମନେକରି ଏପରି ଲେଖୁଛି । ଆପଣ ସେହିପରି ନିଃସଙ୍କୋଚରେ କହିବେ । ଅସୁବିଧା ଥିଲେ ମୋତେ ଜଣାଇବେ । ଜାଣିଶୁଣି ମୋ' ଲାଗି ଅସୁବିଧାକୁ ବରଣ କରିବେ ନାହିଁ । ୧୭, ୧୮ ଓ ୧୯ ତିନିଦିନ ସେମିନାର୍ ହେବ । ତେଣୁ, ମୁଁ ଭାବୁଛି ୧୬ ତାରିଖଦିନ ବସ୍ରେ ଏଠାରୁ ବାହାରି ସନ୍ଧ୍ୟା ସୁଦ୍ଧା ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଯିବି । ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ହିଁ ରହିବାର ହୁଏ, ତେବେ ବସ୍‌ଷ୍ଟାଣ୍ଡରୁ ରିକ୍ଷାକରି କିପରି କେଉଁଠାକୁ ଗଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ଭେଟିବି, ମୋତେ ପରିଷ୍କାର କରି ଜଣାଇବେ ।

ଏସବୁ କଥାକୁ ନେଇ ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ମୋତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ । ପରୀକ୍ଷା ସରିଲେ ବୁଝି ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେବେ । ମୁଁ ଆସନ୍ତା ୭ ବା ୮ ତାରିଖରେ ଆପଣଙ୍କର ଚିଠି ପାଇଲେ ସେହି ଅନୁସାରେ ସେମିନାର୍‌ବାଲାଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେବି ।

୧୮୦/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଏମ୍. ସତୋଷ କୁମାର

କଟକ, ୦୨/୦୫/୭୯

ସେଦିନ ଶେଷକୁ ମୋ'ର ସୁନାବେଢ଼ା ଯିବା ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ତୁମେମାନେ ବସ୍‌ଷ୍ଟାଣ୍ଡକୁ ଆସି ଫେରିଗଲ, ଏକଥା ଜାଣିଛି । ତୁମମାନଙ୍କ ମନରେ ଭାରି ଦୁଃଖ ହୋଇଥିବ ।

ତୁମର ମାଆ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ମାୟାଙ୍କରୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଫେରି ଆସିବେ । ତେଣୁ, ସେବିଷୟରେ ଦୁଃଖ କରିବ ନାହିଁ । ଏହି ମାସରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଗଲେ ତୁମ ସହିତ ଦେଖା ଓ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବ, ଜାଣି ଭାରି ଖୁସି ଲାଗୁଛି ।

୧୮୧/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଲବ ବେହେରା

କଟକ, ୦୨/୦୫/୭୯

ତୁମର ଅକ୍ଷର ମୋତେ ସୁନ୍ଦର ଅକ୍ଷର ପରି ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଅକ୍ଷର ଖରାପ ବୋଲି ଚିଠି ଦେଇ ନଥିଲ କାହିଁକି ? ମନ ଖୁସିରେ ଯାହା ଲେଖୁବ, ଲେଖୁଥିବା ଅକ୍ଷର ନିଶ୍ଚୟ ସୁନ୍ଦର ହେବ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଖୁସି ହୋଇ ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ପାଠ ମଧ୍ୟ ସହଜ ହୋଇଯିବ, ଭଲ ବି ଲାଗିବ । ପାଠ ସିନା ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଆଉ କ'ଣ ସବୁ ଭଲ ଲାଗେ, ମୋତେ କହିବ, କିଛି ଲୁଚାଇବ ନାହିଁ ।

ମୋ'ର ଫଟୋ ତୁମେମାନେ କେଉଁଠାରୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲ ? ମୁଁ ସେହି ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣିନାହିଁ ।

୧୮୨/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ପାଳ

କଟକ, ୦୨/୦୪/୭୯

ଏଥର ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯିବି, ସେତେବେଳେ ଆମେ ଆହୁରି ଭଲ ଭାବରେ ମିଶିବା ଓ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ।

ତୁମର ପାଠରେ ଭାରି ମନ ଲାଗୁଛି ଜାଣି ଖୁସି ହେଲି । ଏମିତି ମନ ଥିଲେ ତୁମେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆହୁରି ବଡ଼ ବଡ଼ ପାଠ ପଢ଼ିପାରିବ ।

୧୮୩/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଏଲ୍. ଆନନ୍ଦ ରାଓ

କଟକ, ୦୨/୦୪/୭୯

ତୁମେମାନେ ମୋତେ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଡ଼େ ଖୁସିରେ ଜଣ ଜଣ କରି ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେଉଛ, ତାହା ଭାରି ଆନନ୍ଦର କଥା । ତୁମେ ପୁଣି ପାଠରେ ଭଲ, ଖେଳରେ ବି ଭଲ । ଆସନ୍ତା ୧୬ ତାରିଖକୁ ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯାଉଛି । ସେଠାରେ ତିନିଦିନ ରହିବି । ସେତିକି ବେଳେ ଆମେ ଆହୁରି ଭଲକରି ମିଶିବା ଓ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ।

ତୁମେ ବୁଦ୍ଧିପରୀକ୍ଷା ଦେବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛ ବୋଲି ଜାଣିଲି । ତାହା ଆହୁରି ଖୁସିର କଥା ।

୧୮୪/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଭବାନୀ ଶଙ୍କର ଦାଶ, ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ

କଟକ, ୦୩/୦୪/୭୯

ତୁମ ସହିତ ମୋର କେତେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଯେ ବାକୀ ରହିଲାଣି, ସେକଥା କ'ଣ କହିବି । ତୁମେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିଛ ଓ ଭଲ ନମ୍ବର ରଖୁବ, ଜାଣି ମୋ'ର ଛାତି କୁଣ୍ଡେମୋଟ ହୋଇଗଲା । ପୁଣି, ନିଜ ବିଷୟରେ ଅଲଗା କରି କିଛି ନଭାବି ତୁମେ ଦେଶର ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି କରିବ ବୋଲି ଭାବୁଛ, ତାହା ତୁମକୁ ସାନଭାଇ କରି ପାଉଥିବା ମୋ' ପକ୍ଷରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗର୍ବର ବିଷୟ । ଅଧିକ ମଣିଷ ନିଜ ପାଇଁ ଭାବନ୍ତି, ନିଜର ସାର୍ଥ ପକ୍ଷରେ ଦଉଡ଼ି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଅନିଷ୍ଟ ବି କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଡିଆରି ହୋଇଛ, ତେଣୁ ଜୀବନରେ ତୁମେ ଅନେକ ଅଧିକ କରିପାରିବ ।

ତୁମ ପ୍ରଶ୍ନ ଦୁଇଟିର ଉତ୍ତର :

୧/ କୋରାନୁକୁ କେହି ଲେଖନୀହାନ୍ତି । ମହାପୁରୁଷ ମହମ୍ମଦ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କଲାବେଳେ ଯାହାସବୁ କହିଥିଲେ, ତାଙ୍କପରେ ତାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟମାନେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି କଲେ । ତାହାହିଁ କୋରାନ । ମୁସଲମାନ ମାନଙ୍କର ଧର୍ମ ପୁସ୍ତକ ।

୨/ ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ତମ ରାଜଧାନୀ ଯଦି ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କରାଯାଏ, ତା'ହେଲେ ଜାପାନର ରାଜଧାନୀ ଟୋକିଓ । ଆଉ କେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରାଜଧାନୀ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରି ଦେଖାଯାଇ ପାରିବ, ମୋତେ ତୁମେ ସେକଥା ଭାବିକରି କହିବ ।

ପରୀକ୍ଷା ସରିଲାଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣସବୁ କରୁଛ ? କି ବହି ପଢୁଛ ? ନା ଆଉ କ'ଣ କରୁଛ ?

୧୮୫/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଉମା ଶଙ୍କର ବେହେରା

କଟକ, ୩/୫/୭୯

ତୁମେ ପରୀକ୍ଷାଲାଗି ବ୍ୟସ୍ତ ରହି ଚିଠି ଲେଖି ପାରୁନାହିଁ, ଯଦି ମୁଁ ଏତିକି ଟିକିଏ କଥାକୁ ବୁଝି ପାରିବି ନାହିଁ, ତେବେ ତୁମ ଭାଇ ହେବି ଆଉ କିପରି ? ତୁମେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିବ, ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ପାଠ ପଢ଼ିବ, ଏଥିରେ ମୋ' ମନ ତ କେତେ ଖୁସି ହେବ । ଏଥିରେ ତୁମକୁ ଉତ୍ସାହ ଦେବା ହେଉଛି ମୋ'ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତୁମ ଭିତରେ କେତେଗୁଣ ଅଛି, କେତେ କେତେ ଯୋଗ୍ୟତା ଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଫୁଟାଇ ପାରିବା ଉଚିତ । ଗଛଟି ପାଇଁ ପରିଶ୍ରମ କଲେ ସିନା ଗଛରେ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲଟିଏ ଫୁଟିପାରିବ, ମାଟିକୁ ଭଲ କରି ଚଷିଲେ ସିନା ଜମିରେ ଭଲ ଫସଲ ଫଳିପାରିବ ! ମୁଁ ତୁମ ବିଷୟରେ କ'ଣସବୁ ଭାବୁଛି, ଏଥର ଦେଖାହେଲେ କହିବି । ତେଣୁ, ଆଉ ପୟରଟା ଦିନ ଅପେକ୍ଷା କର ।

ପୃଥିବୀରେ କେତେ ଭାଷା ଅଛି । ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ଭାଷା ଜାଣିଲେ ତାହା ମୋତେ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଆଉ ନିଜର ମୂଳଦୁଆଟିକୁ ଚାଣକର । ସବୁବେଳେ ସୁସ୍ଥ ରୁହ । ତେବେ କେତେ ନା କେତେ ଭାଷା ଶିଖିପାରିବ । ଏବେ ଓଡ଼ିଆ ଆଉ ଇଂରାଜୀକୁ ଭଲ କରି ଶିଖ । ଏହି ଭାଷାରେ ଭଲ ବହିସବୁ ପଢ଼ । ତା'ପରେ ହିନ୍ଦୀ ଆଉ ଫରାସୀ । ତା'ପରେ ବଙ୍ଗଳା ଆଉ ତେଲୁଗୁ । ତୁମେ ସବୁ ଶିଖି ପାରିବ । ଯିଏ ଖୁସି ହୋଇ ବିଦ୍ୟା ପାଇଁ ବାହାରେ, ଭଗବାନ ତାହାର ସାଙ୍ଗହୋଇ ବାହାରନ୍ତି ।

ତୁମର ସବୁଯାକ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୋଟିଗୋଟି କରି ମନେଅଛି । ଏତେ ଭଲ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ କିଏ କିପରି ଭୁଲି ପାରିବ । ଆମେ ଦୁହେଁ ଏକାଠି ବସିବା, ସେଠି ଆଉ କେହି ନଥିବେ, ମୁଁ ତମ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେବି ।

ପରୀକ୍ଷାରୂପକ ସମୟରେ ଜୟଲାଭ କରି ଆସିବାପରେ ତୁମ ସହିତ ବ୍ରହ୍ମପୁରଠାରେ ଦେଖାହେବ ।

୧୮୬/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ

କଟକ, ୦୭/୦୫/୭୯

ଆଜି ଅନେକ କାମ । ଚେଣ୍ଟା, କାର୍ଡରେ ଅଳ୍ପ ଲେଖି ଦେଉଛି । ସେମିନାର ପରେ ମୋତେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚାଲି ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଉମାଶଙ୍କର ଯଦି ଇଚ୍ଛା କରୁଛି (ନା ଆପଣ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି, - ସେ ଯାହାହେଉ, ଏହି ସ୍ନେହ ଲାଗି ମୁଁ କୃତଜ୍ଞ) ମୁଁ ଏଠାରୁ ୧୫ ତାରିଖ East coast Expressରେ ବାହାରିବି, - ପ୍ରାୟ ରାତି ସାଢ଼େ ୧୦ଟା ବେଳେ ଷ୍ଟେଶନରେ ପହଞ୍ଚିବି । ଯଦି ରେଲ୍‌ଷ୍ଟେଶନ୍ ଠାରୁ ଆପଣଙ୍କର ବସା ଦୂର ହୁଏ, ତେବେ ଲେଖିବେ, ତେବେ ମୁଁ ବସରେ ଯିବି । ଉଦାହରଣ ସରୂପ କଟକ - ସୁନାବେଡ଼ା ବସରେ । ଆପଣ ଆସିଲେ ତ ଭଲ । ତଥାପି ରେଲ୍‌ଷ୍ଟେଶନ୍ ଓ ବସ୍‌ଷ୍ଟାଣୁରୁ କେଉଁଠାକୁ କିପରି ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଶୀଘ୍ର ଲେଖି ଜଣାଇବେ, ଯେପରି ମୁଁ ଏକା ଯାଇ ମଧ୍ୟ ପହଞ୍ଚି ପାରିବି ।

୧୮୭/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ

କଟକ, ୧୨/୦୫/୭୯

ଯିବା ବିଷୟରେ ମୁଁ ଏହିପରି ଠିକ୍ କରୁଛି: ଆଗାମୀ ୧୫ତାରିଖ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ମୁଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଠାରୁ କୋଣାର୍କ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ଧରିବି । ତାହା ଉପର ଓଲି ପ୍ରାୟ ୬ଟାବେଳେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଛାଡ଼େ ଏବଂ ରାତି ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ ୮ଟା ବେଳକୁ ବ୍ରହ୍ମପୁର ପହଞ୍ଚେ । ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଷ୍ଟେଶନ୍‌କୁ ଆସିଥିବେ । ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଘରକୁ ଯିବା ।

୧୬ ତାରିଖ ଦିନ ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବା । କାହାକୁ ବି ବାଦ୍ ଦେବା ନାହିଁ । ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କର କହିବା ଅନୁସାରେ ମୁଁ ଦୁଇଟିଯାକ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯାଇଥିବି ।

୧୮୮/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଏଲ୍. ଆନନ୍ଦ ରାଓ

କଟକ, ୧୨/୦୫/୭୯

ମୁଁ ମଙ୍ଗଳବାର ରାତିରେ ବ୍ରହ୍ମପୁରଠାରେ ପହଞ୍ଚିବି । ୧୬ ତାରିଖ ବୁଧବାର ଦିନ ତୁମ ସହିତ ଦେଖାହେବ । ତୁମେ ପରୀକ୍ଷା ସକାଶେ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରୁଥିବ । ଖୁବ୍ ଚଲ ପଢ଼ିଲେ ଓ ଖୁବ୍ ହୋଇ ପଢ଼ିଲେ ଆଶା ଅନୁସାରେ ଫଳ ଲାଭ ହେବ ।

୧୮୯/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ପାଲ

କଟକ, ୧୨/୦୫/୭୯

ତୁମେ ମୋ' ଚିଠି ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତର ଲେଖି ପଠାଇ ଦେଉଛ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେବାରେ ଡେରି କରୁଛି । ସେଥିଲାଗି ତୁମେ ମନରେ କିଛି ଖରାପ ଭାବିବ ନାହିଁ ।

ତୁମ ଅକ୍ଷର ଗୁଡ଼ାକ ଭାରି ସୁନ୍ଦର । ଏଥିଲାଗି ତୁମକୁ ଅନେକ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିବ ।

୧୯୦/ ଶ୍ରୀମାନ ଲବ ବେହେରା

କଟକ, ୧୨/୦୪/୭୯

ମୁଁ ବି ପିଲାଦିନେ ପ୍ରାୟ ତୁମ୍ଭ ପରି ଅକ୍ଷର ଲେଖୁଥିଲି । ତୁମେ ବଡ଼ ହେଲେ ମୋ'ଠାରୁ ବି ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ଅକ୍ଷର ଲେଖିବ ।

ପରୀକ୍ଷାପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ କ'ଣସବୁ ବହି ପଢ଼ୁଛ ନା ଆଉ କ'ଣ କରୁଛ ?

୧୯୧/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ

କଟକ, ୨୧/୦୪/୭୯

ସେଦିନ ଗାଡ଼ୀ ଆସିଲା ନାହିଁ । ଆମେ ସକାଳ ସାଢ଼େ ୬ଟା ଯାଏ ସେହି ପ୍ଲଟଫର୍ମରେ ନିଜର ପଞ୍ଜର ହେଲୁ । ତା'ପରେ କୋଣାର୍କ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍‌ରେ ମୋତେ ବସାଇଦେଇ ସୁଶାନ୍ତ ଘରକୁ ଗଲା । ଆପଣ ବାଟରୁ ଫେରିଗଲେ, ଭଲ ହେଲା । ନଚେତ୍ ଆମ ସହିତ ହଜିରାଣ ହୋଇଥାନ୍ତେ ।

ଚାରିଟା ଦିନ କେତେ ତରତର ହୋଇ ଚାଲିଗଲା । କିଛି ଜାଣି ହେଲା ନାହିଁ । ସ୍ବେଦ ଓ ମମତା ଭିତରେ ରହିଥିବା ଯାଏ ସମୟ ମୋତେ ଜାଣି ହୁଏନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କୁ ଏଥିଲାଗି ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବିନାହିଁ । ଯିଏ ମଣିଷ ସହିତ ମଣିଷକୁ ଏପରି ସାର୍ଥଶୂନ୍ୟ, ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଓ ନିର୍ମଳଭାବରେ ମିଶାଇ ପାରୁଛନ୍ତି, ମୁଁ ତାଙ୍କରି ପାଖରେ ହିଁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇବି ।

ପିଲାଗୁଡ଼ାକ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ମୋ'ର କେତେ ଆପଣାର ହୋଇଗଲେ । ଏମିତି ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଆପଣାର ଲାଗୁଥିବେ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ସଂସାର କେବେହେଲେ ଅନିତ୍ୟ ବୋଲି ମନେ ହେବ ନାହିଁ ।

୨୬ତାରିଖ ଶନିବାର ସକାଳ ୬ଟା ସମୟରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଷ୍ଟେଶନରେ ଦେଖାହେବ । ଆପଣ ସୁଧାଂଶୁ ଓ ହିମାଂଶୁଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଆସିବେ, ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଫେରିବେ । ଆଜି ବା କାଲି କଟକ ଭିତରକୁ ଗଲେ ଆପଣଙ୍କ ବହିଗୁଡ଼ିକର ତଲାଶ କରିବି ।

୧୯୨/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନିରଞ୍ଜନ ଖୁଣ୍ଟିଆ, ଅଯୋଧ୍ୟା

କଟକ, ୨୧/୦୪/୭୯

ଆପଣ ପ୍ରପତ୍ତିକ ପାଖକୁ ଗତ ଫେବୃୟାରୀ ମାସରେ ଯେଉଁ ଚିଠି ଦେଇଥିଲେ, ସିଏ ତାହାକୁ ମୋ' ପାଖକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ସେବିଷୟରେ ପରେ ତାଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ସ୍କୁଲ ଆରମ୍ଭ ହେବା ବିଷୟରେ ସିଏ ଯେ ନିରୁତ୍ସାହିତ ହେଲାପରି ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ କିଛି ଲେଖୁଥିବେ, ତାଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତାରୁ ମୁଁ ତାହାର ମୋତେ କୌଣସି ସୂଚନା ପାଇନଥିଲି । ଆପଣ ତାଙ୍କ ପତ୍ରରୁ କିଛି ଭୁଲ ବୁଝିଲେ ନାହିଁ ତ ?

ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଯେ କେବଳ ସହରରେ ଚାଲିବ, ଆପଣ କଦାପି ଏପରି କଥା ମନକୁ ଆଣିବେ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଅନେକ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଛି । ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ସହର କେତୋଟି ଯେ କେବଳ ସେହି ସହରରେ ହିଁ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର

ଗୁଡ଼ିକୁ ସାମାବଦ୍ଧ କରି ରଖାଯିବ । ବଙ୍ଗ ଗାଆଁରେ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଜରିଆରେ ହିଁ ଏହି ନୂତନ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଚେର ଗୁମି ଭିତରକୁ ଅଧିକ ଗଭୀର ଯାଏ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବ ।

ମୋ'ର ବିନାଟ ଅନୁରୋଧ, ଆପଣ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରପଞ୍ଚିକ ପାଖକୁ ଲେଖନ୍ତୁ । ବାବାଜୀ ମହାରାଜଙ୍କ ପାଖକୁ ମଧ୍ୟ ଲେଖନ୍ତୁ । ହଁ, ଆଗାମୀ ଜୁନ, ୧୬ ତାରିଖଠାରୁ କଟକ ମାତୃକବନଠାରେ ୧୫ ଦିନିଆ ଏକ ଶିକ୍ଷକ ତାଲିମ୍ ଶିବିର ଆରମ୍ଭ ହେଉଛି । ଆପଣ ସେଥିରେ ଯୋଗ ଦେବାଲାଗି ସେଠାରେ ଥିବା ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ ଉତ୍ତରୀଙ୍କୁ ପଠାନ୍ତୁ । ଏହି ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଋଦାଧର ମିଶ୍ର, ମାତୃକବନ, ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ମାର୍ଗ, କଟକ-୭୫୩୦୦୩କୁ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ପାଇପାରିବେ ।

ଆମେ ଯାହା କିଛି ଆରମ୍ଭ କରିବା, ତାହାକୁ ବାହର ଉସାହରେ କଦାପି ଆରମ୍ଭ କରିବା ନାହିଁ । ତେଣୁ, ବାହାରୁ ଉସାହ ନପାଇଲେ ସେହି ଉଦ୍ୟମ କେବେହେଲେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଆମର ସଂକଳ୍ପ ତେଣୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଂକଳ୍ପ ହୋଇ ରହିଥାଉ । ଯାହାକିଛି ବାଧା ପହଞ୍ଚିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ବିଚଳିତ ହୋଇ ନପଡ଼ୁ ।

ତେଣୁ, ଯାହା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି, ତାହାକୁ ବନ୍ଦ କରିଦେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । ବାଧା ଅନେକ ଆସବ । ସୁଲଟିଏ କଲେ ସ୍ରୋତ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତଥାପି ଆମେ ନିଜେ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିବା ନାହିଁ । ଯାହାକି ଇଚ୍ଛା ଏହି ଉଦ୍ୟମ ପଛରେ ରହିଛି, ସେଇ ଆମର ବଳ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ହୋଇ ତାହାକୁ ଅଗ୍ରହର କରାଇନେବେ ।

୧୯୩/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ

ବାଙ୍ଗାଲୋର, ୩୧/୦୫/୨୯

ଆମେ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚିବାପରେ ଏତେତେଣେ ଏପରି ବୁଦ୍ଧିବାରେ ଲାଗୁଛି ଯେ ନିୟମିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଗୁଡ଼ାକଲାଗି ଆଉ କମା ସମୟ ମିଳୁନାହିଁ । କାଲି ଆମେ ଶ୍ରବଣବେଳ ରୋଲାଉ ରୋମଟେଣ୍ଡର ମୂର୍ତ୍ତି, ହାଲେବିକୁ ଏବଂ ବେଲୁରର ମନ୍ଦିର ଦେଖି ଯାଇଥିଲୁ । ଏସବୁ ସ୍ଥାନ ବାଙ୍ଗାଲୋର ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ କିଲୋ ମିଟର ଦୂର । ସେହିସବୁ ମନ୍ଦିରର ଗାୟତ୍ରୀ ଏବଂ କଳା ନୈପୁଣ୍ୟ ଦେଖିଲେ ଏହା ପୃଥିବୀର କେଉଁ ଦେଶରେ ବା କେଉଁ ପ୍ରଦେଶରେ, ତାହା ଏକାବେଳେକେ ଭୁଲି ହୋଇଯିବ । ନିଜର ଶ୍ରଦ୍ଧା ବଳରେ ପଥର ଉପରେ ଯେ ମଣିଷ ଏପରି ପ୍ରାଣବଚ୍ଚତାର ଆନନ୍ଦକୁ ପୁଟାଇ ଦେଇପାରେ, ଜଣେ ମଣିଷ ହିସାବରେ ସେଇଥିଲାଗି ଅନେକ ଗର୍ବରେ ଛାଡ଼ି ପୁଲି ଉଠିବ । ଜଡ଼ ଉପରେ ଜୀବନର ସୃଷ୍ଟି, ଅଚେତନ ଉପରେ ଚେତନାକୁ ଅବତରଣ କରାଇ ଆଣିବା, ତାହାହିଁ ତ ଜୀବନ ।

ଏହାପରେ ଆମେ ଧିରେ ଧିରେ ଉତ୍ତରକୁ ଯିବୁ ଓ Dharwar ରେ ପହଞ୍ଚିବୁ ପ୍ରାୟ ସାତଦିନ ପରେ । କାଲି ଏଠାରୁ ମହାଶ୍ୱର ଦେଖିଯିବାକୁ ଅଛି । ସାତଦିନ ପରେ ଧର୍ମପୁରରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯାଇ ଆପଣମାନଙ୍କର ଚିଠିପତ୍ର ମିଳିବ ।

ଚିନୋଟି ବହି ଯାହା ପାଇଲି, ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଆଣିଥିଲି । ‘ଏଇ ମୋ’ର ଦେଶ’

ଆଉ ନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରକାଶକ କହିଲେ । ‘ସାଗରପଥ’ ମୋ’ର ଦ୍ଵିତୀୟ ଥର ଜଳଯାତ୍ରାର ଚିଠି । ସେହି ବହି ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠି ମିଳୁନାହିଁ । ସେଇଟାକୁ ମଧ୍ୟ ସମୟକ୍ରମେ ଆଉଥରେ ଛପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତାନାହିଁ । ଆପଣ ପଢ଼ିବେ ଓ ମତ ଦେବେ । ‘ଶିଳା ଓ ଶାଳଗ୍ରାମ’ରେ ମୋ’ ନିଜର ପ୍ରିୟ ପ୍ରବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ରହିଛି । କେତେକ ଚମ୍ପତିମୁଣ୍ଡାରେ ଥିବାବେଳେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା । ଆପଣ ପଢ଼ିବେ ଏବଂ ମତଦେବେ ।

ଉପାଶଙ୍କର ଫେରିଲାଣି କି ନାହିଁ ? ମୁଁ ତ ଭାରି ଭାବିଥିଲି ଯେ ସେଠାରେ ତିନି ଚାରି ଦିନ ଭିତରେ ମୁଁ ତା’ର ପଢ଼ାପଢ଼ି ବିଷୟରେ ସବୁକଥା ବୁଝିବି ଏବଂ ଆଗକୁ ଯିବାଲାଗି ତାକୁ କେତେଟା ସୂତ୍ର ବତାଇ ଦେଇ ଆସିବି । ତା’ ଭିତରଟା ଭାରି ଭଲ, ହସ ଓ ଖୁସୀରେ ଭର୍ତ୍ତି । ତପସ୍ୟାର ବାଟଟା ଶିଖିଯାଇ ପାରିଲେ ତା’ ଜୀବନରେ ସେ ଅନେକ କିଛି ସାଧ୍ୟ କରିଯାଇ ପାରନ୍ତା । ସେ ଚାଲିଗଲା ପରେ ମୁଁ ତା’ କଥା ସବୁବେଳେ ଭାବୁଥିଲି । ଆପଣ ତ ଆଗରୁ ତା’ ଦାୟିତ୍ଵ ନେଇଛନ୍ତି, ଆପଣ ତାକୁ ଗଢ଼ିବେ ।

ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଯାହାକୁ ଦେଖୁଥିବେ, ମୋ’ର ଅନେକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଥିବେ । ଆନନ୍ଦ ଓ ଧୀରେଯୁକ୍ତ ଲାଗି ଆଣିଥିବା ବହିଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ ସାନ କାଗଜରେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଲେଖି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆପଣଙ୍କୁ ଅସୁବିଧା ହେଲାନାହିଁ ତ ? ଆନନ୍ଦଲାଗି ସମ୍ଭବତଃ ‘ଅଲିମ୍ପିକ୍ସ’ ଓ ଆରଟି ଧୀରେଯୁର । ... ଏଠି ବେଶ୍ ଥଣ୍ଡା । ରାତିକୁ ଶୀତ ।

୧୯୪/ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ

ଧରଘାଡ଼, ୦୯/୦୭/୭୯

କାଳି ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଆପଣଙ୍କର ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଚିଠି ଏକାବେଳେକେ ପାଇଲି । ... ଏଠାରୁ ଆମେ କାଳି ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଯିବୁ । ୧୫ ତାରିଖ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଆମର କଟକରେ ପହଞ୍ଚିବା ଜଥା । ଆମେ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଠାରୁ କୋଣାର୍କ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍‌ରେ ଫେରିବୁ । ସେହି ଗାଡ଼ୀ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଷ୍ଟେଶନରେ ସକାଳ ପ୍ରାୟ ୬ଟା ବେଳକୁ ପହଞ୍ଚେ । ଅର୍ଥାତ୍ ୧୫ ତାରିଖ ଶୁକ୍ରବାର ସକାଳ ୬ଟାରେ ଆପଣ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଷ୍ଟେଶନରେ ଆମକୁ କୋଣାର୍କ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍‌ରେ ଭେଟି ପାରିବେ । ଏତେ ସକାଳେ ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ହୁଏତ କେହି ଷ୍ଟେଶନ୍ ଆସିପାରିବେ ନାହିଁ । ତଥାପି ଆପଣ ସୁଧାଂଶୁ, ହିମାଂଶୁ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କହିଥିବେ । ଉପାଶଙ୍କରର କିଛି ଖବର ପାଇଲେ କି ? ... ବଡ଼ ଚିଠି ଦେବାକୁ ଆଉ ମୋତେ ବେଳ ନାହିଁ ।

୧୯୫/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ମିଶ୍ର

କଟକ, ୧୯/୦୭/୭୯

ଧରଘାଡ଼ରେ ତୁମର ଚିଠି ପାଇଥିଲି । ଆମେ ପ୍ରାୟ ତିନି ସପ୍ତାହ ବାହାରେ ରହି ରତ ୧୫ ତାରିଖ ଦିନ ଏଠାକୁ ଫେରି ଆସିଲୁ । ତୁମର ଚିଠି ପାଇ ମୋତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗିଲା । ତୁମେ ତ୍ରିକୋଣମିତି ନିୟମିତ କରୁଛ ଜାଣି ଭାରି ଖୁସି ହେଲି । ଜ୍ୟାମିତି ମଧ୍ୟ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଥିବ । ଜର୍ମାଜୀ Translation ଓ Test Paper କରିବା ମନେଥିବ । ଏଥିରେ

ନନା ତୁମକୁ ନିଶ୍ଚୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ଆଉ କେବେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଗଲେ ତୁମ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ ହେବ ମୁଁ ସେହିକଥା ଭାବୁଛି । ... ମୋ ପାଖକୁ ନିୟମିତ ଚିଠି ଦେଲେ ମୁଁ ଭାରି ଖୁସି ହେବି ।

୧୯୭/ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଆଶିଷ ପାଠୀ

କଟକ, ୨୩/୦୭/୭୯

ବର୍ତ୍ତମାନ ମାତୃଭବନଠାରେ ୧୫ ଦିନିଆ ଶିକ୍ଷକ ତାଲୀମ ଶିବିର ଚାଲିଛି । ସେଥିଭାରି ମୋତେ ବଡ଼ି ସକାଳୁ ସେଠାକୁ ଯାଇ ରାତି ପ୍ରାୟ ୧୦ଟାରେ ଫେରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଏହି ଶିବିର ଆରାମୀ ୨୯ ତାରିଖ ଯାଏ ଚାଲିବ । ତା' ପରେ ଯାଇ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମୟ ଦେଇହେବ । ପ୍ରପରି ରହିଥିଲେ ମୁଁ ହୁଏତ ଆଉଟିକିଏ ସମୟ ନିଜ ପାଇଁ ପାଇପାରୁଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରପରି ଏଠାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନାହାନ୍ତି ।

ଧରଣ୍ଡାଡ଼ରେ ଆପଣ ଓ ପିଲାମାନ ଦେଇଥିବା ସବୁଟି ପାଇଥିଲି । ଆପଣ ୧୫ ତାରିଖ ଦିନ ଷ୍ଟେଶନକୁ ଆସିଲେ ନାହିଁ ଦେଖୁ ମୁଁ ଭାବିଲି ଆପଣ ସମ୍ଭବତଃ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ପୁରୀଘର ଛାଡ଼ିଦେଲେଣି ଓ ତେଣୁ ମୋ'ର ଚିଠି ପାଇନାହାନ୍ତି ।

ପିଲାମାନଙ୍କର ପରୀକ୍ଷାଫଳ ଜାଣିଲି । ସମସ୍ତେ ପାସ୍ କଲେ, ଖୁସିର କଥା । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ଏତେ ଅଳ୍ପ ନମ୍ବର ରଖି ପାସ୍ କରିବେ କାହିଁକି ? ଶତକଡ଼ା ୫୦% କୁ ଯଥାର୍ଥରେ ପାସ୍ କରିବାର ପ୍ରକୃତ ଯୋଗ୍ୟତା ବୋଲି ଧରାଯାଏ, ତେବେ ମୋତେ ଦୁଇଜଣ ପିଲା ପାସ୍ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଧରିବାକୁ ହେବ । ଏପରି ଏକ ଫଳରୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବିଚାର କଲେ ଅନେକ କିଛି ଅନୁମାନ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଯେପରି ମନ ହେଉଛି, ଶିକ୍ଷକ ବା ଛାତ୍ର କାହାରିହେଲେ ମନ ଯେପରି ଏହି ଫର୍ସାରରେ ମୋତେ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ବାବାଜୀ, ସମସ୍ତେ ଉଦାସୀନ, ତେଣୁ ଏହି ଉପେକ୍ଷା । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଜାଣିଛି ବୋଲି ଏଗୁଡ଼ାକ ଲେଖିପକାଇଲି । ଆପଣ ଅନ୍ୟଥା କିଛି ମନେ କରିବେ ନାହିଁ ।

ଉମାଶଙ୍କରର କୌଣସି ଚିଠି ମୁଁ ପାଇନାହିଁ । ତାକୁ ଆପଣ ଡ଼କାଇବେ । ତାକୁ ପାଖରେ ବସି ପଢ଼ାଇବେ । ତା' ଭିତରେ, ନିଜ ଉପରେ ପ୍ରାୟ ଆଦୌ କୌଣସି କିଛି ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । ଆପଣ ତାକୁ ସେହି ବିଶ୍ୱାସ ଫେରି ପାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ଯଦି ସିଏ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ତଥାପି ମୋ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେଇନଥାଏ, ତେବେ ତା'ର ଘର ଠିକଣା ସଂଗ୍ରହ କରି ଅନୁଗ୍ରହ କରି ମୋ' ପାଖକୁ ପଠାଇବେ । ମୋ'ର ଅନୁରୋଧ, ଆପଣ ତାକୁ ଏକାବେଳେକେ ଦଉଡ଼ିରୁ କାଟିଦେବେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସିଏ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ତୁଳରେ ପଡ଼ୁନାହିଁ ବୋଲି ତା'ର କୌଣସି ଅମାନିଆ ଆଚରଣରେ ତା'ପ୍ରତି ଉପେକ୍ଷାଭାବ ଦେଖାଇବେ ନାହିଁ ।

'ଡେନ୍‌ମାର୍କ ଚିଠି' ବହିର ନୂଆ ଫର୍ସରଣ ଲାଗି ମୁଁ ସାନ ଗୁମିକାଟିଏ ଲେଖୁଥିଲି । ସେଇଟି ବହିରେ ଗୁରୁ ହୋଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଇଟି ଚଳିବ ନାହିଁ । ବଦଳାଇ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଲେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମନେକରି ସେହି କାରକ ଖଣ୍ଡକ ପଠାଇବେ ।

୧୯୭/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ପି. ପ୍ରଭାକର

କଟକ, ୨୭/୦୭/୭୯

ତୁମର ଚିଠି ଧରଣ୍ଡାକୁରେ ପାଇଥିଲି । ଆମେ ଦକ୍ଷିଣରୁ ୧୫ ଚାରିଖ ଦିନ ଯେଉଁକୁ । ମାହାବ୍ ମେଲ୍ ଗାଡ଼ୀ ତୁମ ଘର ପାଖଦେଇ ଆସିଲା । ମୁଁ ଗାଡ଼ୀ ଭିତରୁ ସନ୍ତୋଷକର ଘର ଛାତକୁ ବେଶ୍ ଦେଖୁପାରୁଥିଲି ।

ତୁମେ ନବମଶ୍ରେଣୀର ପାଠ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଛ ଜାଣି ଭାରି ଖୁସି ହେଲି । ନିକଟରେ ତୁମର ସ୍କୁଲ ଖୋଲୁଥିବ । ଏ ବର୍ଷଠାରୁ ମାଟ୍ରିକ୍ ପାଠ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ଏଥର ତୁମେ ପାଠ ଉପରେ ବିଜୟ ଲାଭକରିବ ବୋଲି ମୁଁ ଆଶା କରୁଛି । ପାଠକୁ ବୁଝିଲେ ପାଠ ଅଧିକ କଷ୍ଟ ଲାଗେ । ତୁମେ ପାଠକୁ ବୁଝିବ ନାହିଁ ।

୧୯୮/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଜୀବନାନନ୍ଦ ଦାସ

କଟକ, ୨୭/୦୭/୭୯

ତୁମର ଚିଠି ଓ କବିତା ମୁଁ ଧରଣ୍ଡାକୁଠାରେ ପାଇଥିଲି । ସେତେବେଳେ ଆଉ ଉତ୍ତର ଦେବାଲାଗି ସମୟ ପାଇଲି ନାହିଁ । ... ସେଦିନ ତୁମ ଘରେ କେତେ ସ୍ନେହ ଓ ଆଦର ମିଳିଲା, ସେକଥା କଥାପି ମନରୁ ଯିବନାହିଁ । ତୁମର ଅନ୍ୟଭାଇମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖୁଛି, ବାପାଙ୍କ ସହିତ କେତେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲି, ଭାରି ଖୁସି ଲାଗିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ନୂଆ କ୍ଲାସ୍ ହେବ, ପାଠପଢ଼ା ବଢ଼ିବ । ତୁମର ବୟସ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିବ । ତୁମେ ଖୁସି ହୋଇ ପାଠ ପଢ଼ୁଥିଲେ ପାଠ ସହଜ ଲାଗିବ ।

ତୁମେ କେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଛ । ଆଉଥରେ ଯେତେବେଳେ ଦେଖାହେବ ଏବଂ ତୁମେ ଆଉ ଟିକିଏ ବଡ଼ ହୋଇ ଯାଇଥିବ, ସେତେବେଳେ ଆମେ କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ଏହିସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ବାହାର କରିବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ନିଜେ ଏବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିବ । ଯଦି ଏହା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଉତ୍ତର ପାଇବ, ତେବେ ମୋ' ପାଖକୁ ଲେଖୁବ ।

୧୯୯/ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଅରୁଣ ତୁମାର ମିଶ୍ର

କଟକ, ୨୭/୦୭/୭୯

ଏଥର ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ତୁମମାନଙ୍କ ଘରେ ଯାଇ ଦେଖୁ ଆସିପାରିଲି, ଭାରି ଭଲ ଲାଗିଲା । ତୁମେମାନେ ବଡ଼ ହେବ, ବଡ଼ ପାଠ ପଢ଼ିବ, ଏହି ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟ ଆହୁରି ନିକଟ ହେବ, ଏହି ଇଚ୍ଛା ମୋ' ମନରେ ସବୁବେଳେ ରହିଛି ।

ଏବର୍ଷ ତୁମର ନବମଶ୍ରେଣୀ ହେବ । ଏହି ବର୍ଷ ଠାରୁ ମାଟ୍ରିକ୍ ପାଠ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯିବ । ତେଣୁ, ଆରମ୍ଭରୁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପାଠରେ ମନ ଦେଇପାରିବା ଉଚିତ । ପାଠକୁ ନଡ଼ରିଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଖୁସି ହୋଇ ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ପାଠ ସହଜ ଲାଗିବ । ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ତୁମକୁ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ବି ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଦେହ ଖରାପ ହେଲେ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଶକ୍ତି ପାଇବ ନାହିଁ, ସବୁବେଳେ ବିରକ୍ତ ଲାଗିବ ।